Nr. 36. Warszawa, dnia 9 października 1920 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 5 mk. Prenumerata kwartalna 50 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 15 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64.

TREŚĆ:

Postanowienia ogólne.

512.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Robót Publicznych w sprawie ulg w opłatach za przejazd parostatkami Polskiej Żeglugi Państwowej Pracowników Państwowych.

Na zasadzie uchwały Rady Ministrów z dn. 12 sierpnia 1920 r. z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim wprowadzają się w życie przejazdy ulgowe na parostatkach Żeglugi Państwowej dla pracowników państwowych, w rozmiarach przyznanych na kolejach państwowych rozporządzeniem Ministra Kolei Żelaznych z dnia 30 czerwca 1920 r. (Monitor Polski Nr. 147 z dn. 3 lipca 1920 r.), z tą zmianą, że do przejazdu klasą I mają prawo wszyscy ci, którym na przejazd ulgowy kolejami przyznano klasę I lub II.

Warszawa, dn. 11 września 1920 r.

Minister Robót Publicznych:
w z. (—) *Dudek.*

(„Monitor Polski" Nr. 220—1920 r.).

Organizacja władz.

513.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 17 czerwca 1920 r.

w przedmiocie ustroju i czynności Oddziałów Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

W myśl art. 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 65 poz. 390 z r. 1919) o utworzeniu Prokura-

torji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i art. 70 uchwały Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1919 r. (Dz. Ustaw Nr. 75 poz. 433) — Rada Ministrów na wniosek Prezesa Prokuratorji Generalnej uchwaliła następującą instrukcję służbową w przedmiocie ustroju i czynności oddziałów Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej:

IV. Sprawy procesowe.

Art. 42. Władze państwowe lub instytucje, do których zakresu należy dana sprawa procesowa, składają oddziałowi Prokuratorji Generalnej, na jego żądanie lub z własnej inicjatywy, wnioski swoje co do najważniejszych czynności procesowych, jako to wytoczenia procesu lub jego zaniechania, popierania obrony albo przyznania pretensji, zawarcia układu pojednawczego, założenia sprzeciwu, wytoczenia akcji wzajemnej, sporu o fałsz, założenia apelacji, żądania uchylenia wyroku itp.

Jeżeli wymaga tego pilność sprawy, oddział poczyni kroki właściwe, nie czekając na wniosek zainteresowanego organu, władzy lub instytucji, którą o przedsięwziętych czynnościach zawiadomi.

Art. 43. W razie niezgodności opinji oddziału Prokuratorji z wnioskami zainteresowanego organu władzy lub instytucji, oddział zwróci się o wskazówki do Prokuratorji Generalnej w Warszawie, zaś czynności niecierpiące zwłoki według własnego uznania podejmie. Wydane przez Prokuratorję Generalną w tym kierunku decyzje są dla oddziału wiążące.

O przedsięwziętych przez oddział czynnościach, jak również o decyzji powziętej przez Prokuratorję Generalną w Warszawie będzie zainteresowany organ władzy lub instytucji przez oddział Prokuratorji powiadomiony.

Na żądanie zainteresowanego urzędu w wypadkach szczególnej wagi ustęp 3 artykułu 5-go ustawy o Prokuratorji znajdzie zastosowanie.

Art. 44. Urząd po otrzymaniu pozwu czy innego zawiadomienia o dotyczącej go sprawie sądowej prześle niezwłocznie oddziałowi odnośne zawiadomienie i dołączy do niego dokładną informację o sprawie tudzież te dokumenty, które zdaniem urzędu przedstawić należy.

Jeżeli według obowiązujących przepisów pozew doręczony jest bezpośrednio oddziałowi Prokuratorji, winien tenże po otrzymaniu pozwu, czy innego zawiadomienia, o dotyczącej go sprawie sądowej, w której ma objąć zastępstwo, wezwać niezwłocznie właściwą władzę lub instytucję o udzielenie mu dokładnej informacji o sprawie, tudzież o dołączenie potrzebnych dokumentów.

Jeżeli zebranie danych dowodów wymaga dłuższego czasu, urząd złoży oddziałowi te dane, które są w jego rozporządzeniu, i zapowie następne przedstawienie pozostałych.

Art. 45. Jeżeli zdaniem urzędu, należy wytoczyć proces, w takim razie urząd składa oddziałowi przy wniosku o wytoczenie procesu szczegółową informację i dowody.

Art. 46. Kierownik właściwego wydziału względnie naczelnik oddziału wyznacza referenta dla danej sprawy.

Obrońcą sądowym w tej sprawie będzie, z decyzji naczelnika oddziału lub kierownika wydziału, jej referent względnie jego zastępca, albo funkcjonarjusz delegowanego do tego urzędu państwowego, albo adwokat.

Art. 47. Zarówno urzędnicy Prokuratorji, jak urzędnicy innych władz lub adwokaci winni w czynnościach sądowych, spełnianych w imieniu oddziału Prokuratorji, do jego poleceń się stosować.

Art. 48. Urzędnicy Prokuratorji, uprawnieni do zastępstwa sądowego, otrzymywać mogą legitymacje ogólne, podpisane przez naczelnika oddziału i sekretarza naczelnego, oraz opatrzone pieczęcią oddziału prokuratorji. Na zasadzie tych legitymacji urzędnicy ci upoważnieni są do podejmowania wszelkich czynności procesowych we wszystkich sprawach, prowadzonych przez oddział.

Decyzja o tem, jacy urzędnicy takie ogólne legitymacje otrzymać mają, należy do prezydjum oddziału.

Art. 49. Urzędnicy oddziału, uprawnieni do zastępstwa sądowego, którzy legitymacji ogólnych, przewidzianych w art. 48-ym, nie otrzymali, działać będą na zasadzie delegacji szczególnych podpisywanych przez naczelnika oddziału albo kierownika wydziału i sekretarza naczelnego i opatrzonych pieczęcią oddziału Prokuratorji.

Art. 50. Poszczególni urzędnicy oddziału Prokuratorji uprawnieni do zastępstwa sądowego mogą być z decyzji prezesa Prokuratorji, powziętej na wniosek naczelnika oddziału, w razie uznanej przez niego koniecznej potrzeby delegowani na stały pobyt wraz z pomocniczym personelem do miast, położonych w okręgu oddziału, gdzie będzie prowadzona znaczna ilość spraw sądowych, w których stroną jest Państwo.

Zadaniem tych urzędników będzie obrona spraw sądowych, prowadzonych przez oddział, w myśl wskazówek i pod kierunkiem oddziału.

Sposób komunikowania się bezpośredniego tych urzędników z odnośnemi organami władzy będzie określony zarządzeniem naczelnika oddziału, wydanem po porozumieniu się z interesowaną władzą centralną.

Delegowani na mocy niniejszego artykułu djet służbowych nie otrzymują.

Art. 51. W sprawach mniejszej wagi, gdy zachodzą trudności w prowadzeniu obrony sądowej przez urzędnika oddziału lub adwokata i w danej sprawie nie obowiązuje przymus adwokacki, oddział Prokuratorji może upoważnić urzędnika odpowiedniej władzy lub instytucji w sposób przewidziany art. 49.

W wypadkach nagłych upoważnienie takie może być udzielone telegraficznie.

Delegowanemu urzędnikowi dana będzie przez oddział odpowiednia instrukcja.

Art. 52. Adwokatom może być powierzane albo prowadzenie poszczególnej sprawy za wynagrodzeniem za rzeczoną sprawę, albo też z decyzji prezesa po wysłuchaniu wniosków naczelnika oddziału stałe prowadzenie spraw pewnej kategorji lub w pewnej miejscowości za rocznem wynagrodzeniem.

Pełnomocnictwa procesowe udzielane będą adwokatom według wzoru określonego w art. 49. W wypadkach nagłych pełnomocnictwo takie może być udzielone telegraficznie.

Art. 53. Referent procesu winien przedstawić bezpośredniemu swojemu zwierzchnikowi plan obrony pod zatwierdzenie.

Pod takież zatwierdzenie przedstawiane będą wnioski, dotyczące najważniejszych czynności procesowych, przytoczonych w art. 42.

Jeżeli rzecz jest kwestyjna, referat na posiedzeniu właściwego kolegjum oddziału Prokuratorji złożony będzie.

Jeżeli nie ma czasu na uzyskanie zatwierdzenia, re-

ferent powinien podjąć według własnego uznania i na własną odpowiedzialność kroki pilności, które za potrzebne uważa, gdyż referent będący obrońcą sprawy jest za jej dobre prowadzenie w pierwszym rzędzie odpowiedzialny i bezczynności swej brakiem decyzji władz przełożonych tłumaczyć nie może.

Art. 54. Jeżeli sprawę prowadzi adwokat, to ciąży na nim całkowicie określony w ostatnim ustępie artykułu poprzedzającego obowiązek podejmowania kroków pilności, oraz ogólna odpowiedzialność za sprawę.

We wszystkich wypadkach, w których stosownie do przepisów niniejszego rozdziału potrzebną jest decyzja oddziału Prokuratorji, adwokat prowadzący sprawę porozumiewa się z właściwym referentem.

Art. 55. Adwokat prowadzący sprawę może brać udział z głosem doradczym przy jej traktowaniu w posiedzeniu wydziału za zezwoleniem kierownika wydziału, a w posiedzeniach prezydjum za zezwoleniem naczelnika oddziału.

Kierownik wydziału, względnie naczelnik oddziału może zawsze wezwać adwokata na takie posiedzenie kolegjum lub dla złożenia wyjaśnień.

Także i referent sprawy może zwracać się do adwokata o udzielenie potrzebnych wyjaśnień.

Art. 56. Gdy można oczekiwać, że wykonanie uzyskanego przez oddział Prokuratorji wyroku lub decyzji nie wywoła szczególnych kwestji prawnych, oddział przesyła uzyskany tytuł wykonawczy zainteresowanemu urzędowi, który przeprowadza czynności egzekucyjne własnem staraniem.

Jeżeli jednak urząd napotka przy czynnościach trudności prawne, będzie mógł zwrócić się do oddziału z wnioskiem o wskazówki lub o całkowite pokierowanie krokami egzekucyjnemi.

W częściach Państwa, w których obowiązują dotychczas specjalne postanowienia, uprawniające urzędy skarbowe poza siedzibą oddziału Prokuratorji istniejące do wdrażania i przeprowadzania w zastępstwie tegoż oddziału pewnych czynności egzekucyjnych, tudzież do interwenjowania w imieniu Skarbu Państwa i innych interesowanych funduszów przy egzekucjach przez osoby trzecie wdrożonych — uprawnienia takie przysługiwać będą odtąd również i urzędom skarbowym w siedzibie oddziału Prokuratorji istniejącym.

Art. 57. Oddział Prokuratorji otrzymuje określoną w budżecie Prokuratorji Generalnej sumę na wydatki postępowania procesowego i niespornego, które stosownie do obowiązujących przepisów jako strona zaliczać jest obowiązany.

Urzędy państwowe przez Prokuratorję zastępowane nie wypłacają jej żadnych funduszów na jakiekolwiek koszty.

Zasądzone i wyegzekwowane koszty wnoszone będą na dobro budżetu Prokuratorji Generalnej.

Art. 58. Przepisy rozdziału niniejszego stosują się zarówno do spraw toczących się w sądach, jak i do spraw przed sądami prawa publicznego i przed władzami administracyjnemi, skoro ich prowadzenie oddziałowi Prokuratorji Generalnej powierzone zostało.

V. Czynności sądownictwa niespornego.

Art. 59. Oddział Prokuratorji Generalnej działa w sprawach sądownictwa niespornego na żądanie zainteresowanych urzędów, a także z własnej inicjatywy w wypadkach przewidzianych ustawami.

Urząd, składając odnośne żądanie, przedstawia oddziałowi wszelkie potrzebne wyjaśnienia i dokumenty.

Art. 60. W czynnościach hipotecznych, o ile Prokuratorja zastępowana będzie przez urzędnika lub adwokata — zastępca ten winien wykazać się szczególnem pełnomocnictwem, lub odpowiedniem upoważnieniem Prokuratorji.

Pozatem przepisy artykułów 48, 49 i 52 znajdują i w sprawach sądownictwa niespornego właściwe zastosowanie.

VI. Współdziałanie przy zawieraniu umów.

Art. 61. Władze i urzędy państwowe, przewidziane w art. 36, mające siedzibę w okręgu terytorjalnym oddziału Prokuratorji, mogą przedstawiać do opinji oddziału projekty wszelkich umów przez nie zawrzeć się mających.

Art. 62. Projekt umowy winien być przedstawiony oddziałowi Prokuratorji w postaci artykułowanej z wszelkiemi potrzebnemi wyjaśnieniami i załącznikami.

Art. 63. Oddział Prokuratorji ogranicza się do złożenia wyjaśnień i wniosków, albo układa projekt nowy.

VII. Opinjowanie w kwestjach prawnych.

Art. 64. Władze i urzędy państwowe, przewidziane w art. 36, mające siedzibę w okręgu terytorjalnym oddziału Prokuratorji, mogą przedstawiać temu oddziałowi projekty swoich decyzji, orzeczeń i wyjaśnień, oraz wszelkich innych czynności celem uzyskania opinji prawnej Prokuratorji.

Przepis ten nie stosuje się do czynności sądowych oraz do czynności urzędów administracyjnych w sprawach, w których urzędom tym służy prawo rozstrzygania sporów lub wymierzania kar.

Art. 65. Przepisy artykułów 62 i 63 rozdziału poprzedzającego znajdą przy opinjowaniu w kwestjach prawnych odpowiednie zastosowanie.

VIII. Przepisy ogólne.

Art. 66. Bliższe szczegóły wewnętrznego urzędowania oddziałów Prokuratorji Generalnej, między innemi dotyczące manipulacji biurowej i kasowej, spraw gospodarczych, podziału zajęć między urzędników, służby kancelaryjnej i niższej, określone będą w regulaminach, które prezes Prokuratorji Generalnej po wysłuchaniu wniosków naczelnika oddziału wydawać jest władny.

Art. 67. Instrukcja niniejsza winna być ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dn. 17 czerwca 1920 r.

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *St. Śliwiński.*

(Dz. Ust. Rz. P. № 73 z d. 11 sierpnia 1920 r., poz. 502).

514.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

o terminie rozpoczęcia czynności Prokuratorji Generalnej na terytorjum b. dzielnicy pruskiej i o otwarciu oddziału Prokuratorji Generalnej w Poznaniu.

Na wniosek prezesa Prokuratorji Generalnej w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej, Rada Ministrów na zasadzie art. 9, 10 i 17 ustawy o utworzeniu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. ust. 1919 r. Nr. 65 poz. 390) postanawia, co następuje:

Art. 1. Termin rozpoczęcia czynności Prokuratorji

Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze b. dzielnicy pruskiej na dzień 1 października 1920 r. oznaczony zostaje. Z dniem tym powstaje oddział Prokuratorji Generalnej w Poznaniu, do którego właściwości całe terytorjum b. dzielnicy pruskiej należeć będzie.

Art. 2. Na obszarze b. dzielnicy pruskiej Prokuratorja Generalna, pomimo nadejścia terminu, w artykule poprzedzającym wymienionego, nie przejmuje spraw, będących przed tym terminem już w biegu. Stosownie do tego wszelkie sprawy sądowe, w których powództwo lub pierwsze podanie złożone zostały lub zostaną w sądzie przed dniem 1 października 1920 r., a w których stroną jest Państwo lub inne podmioty prawne, w artykule 3-im ustawy o Prokuratorji wymienione, prowadzone będą, aż do zupełnego ukończenia we wszystkich instancjach, według obowiązujących dotychczas przepisów o zastępstwie sądowem Państwa i rzeczonych podmiotów prawnych.

Art. 3. Urzędnikami oddziału Prokuratorji Generalnej w Poznaniu mogą być mianowani na zasadach przewidzianych w ustawie o utworzeniu Prokuratorji Generalnej urzędnicy Departamentu Sprawiedliwości Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej, którzy następnie pełnić będą jednocześnie funkcje w Departamencie Sprawiedliwości i oddziałach Prokuratorji Generalnej. Urzędnicy ci będą pobierali wynagrodzenie z budżetu Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 4. Departament Sprawiedliwości zaspakajać będzie wszelkie potrzeby rzeczowe oddziału. Wydatki z tego tytułu obciążać będą budżet Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 5. Ustawa o utworzeniu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. P. 1919 r. Nr. 65 poz. 390) oraz uchwała Rady Ministrów w przedmiocie ustroju i czynności oddziałów Prokuratorji Generalnej, jako obowiązujące dla oddziału Prokuratorji Generalnej w Poznaniu, będą ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 6. Wykonanie niniejszej uchwały powierzone zostaje prezesowi Prokuratorji Generalnej w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 7. Uchwała niniejsza winna być ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Dzienniku Urzędowym Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Warszawa, dn. 17 czerwca 1920 r.

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *St. Śliwiński.*

(Dz. Ust. Rz. P. № 73 z d. 11 sierpnia 1920 r., poz. 503).

515.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA MINISTRÓW

z dnia 8 lipca 1920 r.

o rozgraniczeniu okręgów terytorjalnych oddziałów Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Krakowie.

W myśl art. 9 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 65 poz. 390 z r. 1919) o utworzeniu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i art. 3 uchwały Rady Ministrów z dn. 28 sierpnia 1919 r. (Dz. U. Nr. 75, poz. 434 z r. 1919) o utworzeniu oddziałów tejże Prokuratorji we Lwowie i Krakowie zarządzam na wniosek prezesa Prokuratorji Generalnej, co następuje:

Art. 1. Z dniem 1 października 1920 r. okrąg terytorjalny oddziału Prokuratorji Generalnej we Lwowie zwężony zostaje do granic okręgu sądu apelacyjnego we Lwowie, a okrąg terytorjalny oddziału Prokuratorji Generalnej w Krakowie rozszerzony zostaje na cały okrąg sądu apelacyjnego w Krakowie.

Art. 2. Jednakowoż wszelkie sprawy, które przed terminem, w artykule poprzedzającym wymienionym, były lub będą już w biegu w oddziale Lwowskim, pozostają nadal we właściwości oddziału Lwowskiego, chociażby, w myśl postanowień art. 1-ego, miały należeć do kompetencji oddziału Krakowskiego.

W szczególności wszelkie sprawy sądowe tego rodzaju, w których powództwo lub pierwsze podanie złożone zostały lub zostaną w sądzie przed dniem 1 października 1920 r., a w których stroną jest Państwo lub inne podmioty prawne, w art. 3 ustawy o Prokuratorji wymienione, prowadzić będzie, aż do zupełnego ukończenia we wszystkich instancjach, oddział Prokuratorji Generalnej we Lwowie, jako nadal miejscowo właściwy.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierzone zostaje prezesowi Prokuratorji Generalnej.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze winno być ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *St. Śliwiński.*

(Dz. Ust. Rz. P. № 73 z d. 11 sierpnia 1920 r., poz. 504)

516.

USTAWA KONSTYTUCYJNA

z dnia 15 lipca 1920 r.

zawierająca statut organiczny Województwa Śląskiego.

I. Przepisy ogólne

Art. 1. Województwo Śląskie będzie obejmowało wszystkie ziemie śląskie przyznane Polsce, czy to ze Śląska Cieszyńskiego, czy też na mocy art. 88 Traktatu Wersalskiego z Niemcami z 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ustaw z 26 kwietnia 1920 r. Nr. 35 poz. 200).

Województwo Śląskie będzie nieodłączalną częścią składową Rzeczypospolitej Polskiej i będzie posiadało prawa samorządne stosownie do przepisów niniejszego statutu organicznego.

Art. 2. Dotychczasowe prawa i rozporządzenia, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszego statutu w granicach Śląska, pozostają w mocy nadal, o ile nie zostaną zmienione zgodnie z przepisami tego statutu.

Art. 3. Wszyscy mieszkańcy Województwa Śląskiego, posiadający prawa obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej, są równouprawnieni, a wszelkie prawa wyjątkowe zostają zniesione z chwilą wejścia w życie niniejszego statutu.

II. Kompetencja ustawodawstwa i samorządu śląskiego.

Art. 4. Dla ustawodawstwa Sejmu Śląskiego są zastrzeżone sprawy następujące:

1) ustawodawstwo o używaniu języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej wszelkich cywilnych władz i urzędów na obszarze Śląska,

2) ustawodawstwo o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym, tudzież podział administracyjny Śląska,

3) ustawodawstwo sanitarne w zakresie hygieny publicznej i samorządowych urządzeń sanitarnych, z wyjątkiem przepisów o zwalczaniu chorób zaraźliwych i zaraz zwierzęcych,

4) ustawodawstwo o organizacji sił policyjnych i żandarmerji,

5) ustawodawstwo o policji budowlanej, ogniowej, drogowej i o utrzymywaniu dróg lądowych,

6) ustawodawstwo w zakresie szkolnictwa ogólnokształcącego oraz zawodowego wszelkich typów i stopni,

7) ustawodawstwo w sprawach wyznaniowych z wykluczeniem spraw kościelnych, wchodzących w zakres polityki zagranicznej (Concordat),

8) ustawodawstwo o zaopatrywaniu ubogich i o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa,

9) ustawodawstwo we wszystkich sprawach, których przedmiotem jest ustawowa organizacja zawodowa rolnicza, organizacja kredytu rolniczego, komasacja gruntów, wytwórczość rolnicza i leśna oraz uprawianie i używanie przeznaczonych na nie obszarów, jako to: leśnictwo, polowanie, rybołówstwo, chów bydła, ochrona pól (policja polowa) i zarządzenia celem tępienia szkodników rolnych i leśnych,

10) ustawodawstwo o meljoracjach rolnych,

11) ustawodawstwo wodne łącznie z ustawodawstwem o budownictwie wodnem, z wyjątkiem ustawodawstwa o sztucznych drogach wodnych, tudzież regulacji rzek żeglownych i granicznych,

12) ustawodawstwo o zaopatrzeniu ludności śląskiej w energję elektryczną dla celów prywatnych i publicznych,

13) ustawodawstwo o kolejach drugo- i trzeciorzędnych (lokalnych) oraz o komunikacji elektrycznej i motorowej,

14) ustawy przeciwko lichwie, tudzież ustawodawstwo, zmierzające do ukrócenia spekulacji na każdem polu (spekulacja nieruchomości, skup towarów, kwestja mieszkaniowa i t. d.),

15) ustawodawstwo w sprawie zakładów użyteczności publicznej względnie w sprawie robót publicznych, dokonanych na koszt skarbu śląskiego, tudzież w sprawie dotowanych ze skarbu śląskiego spółek akcyjnych lub kooperatyw,

16) ustalanie dorocznego budżetu śląskiego i zatwierdzanie zamknięć rachunkowych, zaciąganie pożyczek wojewódzkich, zbywanie, zamiana i obciążanie nieruchomego majątku wojewódzkiego i przyjęcie gwarancji finansowej przez skarb śląski.

Sprzedaż publiczna rent i innych obligacji wojewódzkich śląskich może być dokonywana poza granicami Śląska tylko za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu,

17) nakładanie podatków i opłat publicznych śląskich stosownie do przepisów ustawy, przewidzianej w art. 5.

Art. 5. Zakres spraw Sejmu Śląskiego w dziedzinie skarbowości, a zwłaszcza stosunek systemu podatkowego śląskiego do systemu podatkowego państwowego i wzajemny stosunek administracji skarbowej państwowej i śląskiej będą ustalone w równobrzmiących ustawach: państwowej i śląskiej. Projekt tych ustaw będzie włożony przez Radę Ministrów w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Do tego czasu obowiązują na terenie Województwa Śląskiego:

1) ustawy o podatkach i opłatach, które obowiązywały na Śląsku dnia 1-go stycznia 1919 roku;

2) ustawy o podatkach i opłatach, wprowadzonych później przez rządy niemiecki, pruski lub czeski i komisje międzysojusznicze o tyle, o ile ich ważność będzie utrzymaną ustawą Sejmu Śląskiego;

3) ustawy o dodatkach do podatków bezpośrednich, uchwalone na potrzeby województwa przez Sejm Śląski, które bez zgody Ministra Skarbu nie będą mogły przekraczać 100%,

4) obowiązywać będą wreszcie i te podatki i opłaty, które zostały jednolicie uregulowane przez ustawy państwowe na całym terenie Rzeczypospolitej, a których moc rozciąga się także na terytorjum Województwa Śląskiego. W wypadku tym podatki te i opłaty wchodzą w miejsce analogicznych podatków i opłat, poprzednio obowiązujących.

Sejm Śląski mocen będzie ujednolicić podatki, dotąd pobierane na ziemiach śląskich, i utrzymać te systemy, które w czasie objęcia władzy przez Polskę na tych ziemiach obowiązywały, o ile nie będzie się to sprzeciwiało powyższemu punktowi 4.

Dochód z podatków i opłat, pobieranych ze Śląska, wpływać będzie do skarbu śląskiego, który też prowadzi administrację podatkową.

Z tych dochodów oddaje skarb śląski na potrzeby ogólnopaństwowe część, odpowiadającą liczbie mieszkańców i sile podatkowej Śląska, a obliczoną w sposób podany w dodatku.

Kwotę należną ustala corocznie Rada Ministrów na podstawie wniosków Rady Wojewódzkiej i publikuje swą decyzję wraz ze szczegółowem uzasadnieniem.

Art. 6. We wszystkich sprawach, niezastrzeżonych dla Śląska, jest ustawodawstwo śląskie właściwem, o ile Województwo Śląskie jest wyraźnie wyjętem z pod zakresu działania odnośnej ustawy państwowej.

Ustawodawstwo śląskie będzie jednak zawsze uprawnione do wydawania przepisów cywilnych i karnych w sprawach, zastrzeżonych dla ustawodawstwa śląskiego.

Art. 7. Ustawodawstwo o ubezpieczeniu socjalnem i zaopatrzeniu inwalidów wojennych, tudzież wdów i sierot wojennych jest rzeczą Sejmu Śląskiego tak długo, dopóki ustawodawstwo państwowe nie zapewni klasie robotniczej, względnie inwalidom, wdowom i sierotom wojennym w całej Rzeczypospolitej Polskiej lepszego lub przynajmniej takiego samego zaopatrzenia, co ustawy na Śląsku obowiązujące.

1) wszelkie ograniczanie ilościowe wytwórczości przedsiębiorstw śląskich w dziedzinie produkcji węgla, hutnictwa, wyrobów chemicznych, cementu i innych gałęzi produkcji, zatrudniających na Śląsku conajmniej tylu robotników, co odpowiednie przedsiębiorstwa w innych dzielnicach Polski razem wziętych;

2) wprowadzanie podatków od produkcji lub monopoli na węgiel, wyroby hutnicze, wyroby chemiczne, cement i inne gałęzie produkcji, zatrudniające na Śląsku conajmniej tylu robotników, co odpowiednie przedsiębiorstwa w innych dzielnicach Polski razem wziętych.

Podatek handlowy lub podatek konsumpcyjny nie będzie uważany za podatek od produkcji.

Art. 9. Wprowadzenie waluty polskiej, jako jedynego prawnego środka płatniczego w Województwie Śląskiem, nastąpi w drodze porozumienia się Ministerstwa Skarbu z Radą Wojewódzką. W powyższy sposób zostanie ustalony sposób przejścia na walutę polską, przyczem będą obowiązywały przepisy art. 10.

Art. 10. Znaki pieniężne w walucie niemieckiej, znajdujące się w posiadaniu ludności Województwa Śląskiego, nie będą poddane przymusowemu wykupowi na rzecz Skarbu Państwa, będą natomiast traktowane na równi z innemi walutami zagranicznemi, i jako takie dopuszczone do tranzakcji bankowych i giełdowych.

Przepisy art. 2 ustawy z dn. 20 listopada 1919 r. o walucie w obrębie b. dzielnicy pruskiej, według których wszystkie zobowiązania w markach niemieckich winny być uiszczone markami polskiemi w równej nominalnej sumie, nie znajdą w Województwie Śląskiem zastosowania.

Art. 11. Połączenie administracji kolejowej na terenie Województwa Śląskiego z administracją kolejową państwową będzie przeprowadzone stopniowo w porozumieniu Rządu Rzeczypospolitej z Radą Wojewódzką, względnie z Tymczasową Radą Wojewódzką.

Art. 12. Na własność skarbu śląskiego przechodzi położona w obrębie Województwa Śląskiego własność b. prowincjonalnego związku komunalnego śląskiego, a względnie funduszy i zakładów, pozostających pod zwierzchnim zarządem Sejmu i Wydziału Prowincjonalnego we Wrocławiu, tudzież własność b. funduszu krajowego śląskiego i innych funduszów i zakładów, pozostających pod zwierzchnim zarządem Sejmu Krajowego i Wydziału Krajowego w Opawie.

. . . .

IV. Władze administracyjne Województwa Śląskiego.

Art. 24. Naczelnemi organami administracji Województwa Śląskiego są: wojewoda i Rada Wojewódzka.

Art. 25. Rada Wojewódzka składa się z wojewody śląskiego, z tegoż zastępcy i 5 członków, wybranych w głosowaniu stosunkowem przez Sejm Śląski. Przepisy o sposobie wyboru tych członków uchwali Sejm Śląski.

Wojewodę i jego zastępcę mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów.

Naczelnik Państwa może na wniosek Rady Ministrów zwolnić z urzędu wojewodę i jego zastępcę z prawem do emerytury.

Art. 26. O ile ustawy państwowe lub śląskie stosownie do swych kompetencji nic innego nie przepiszą, łączy wojewoda w sobie zakres praw naczelnego prezesa Regencji, a względnie prezydenta kraju.

Wojewoda mianuje, odwołuje i przenosi wszystkich niższych i średnich urzędników podlegających mu władz państwowych na Śląsku oraz przedstawia Naczelnikowi Państwa przez Prezydenta Ministrów, a względnie odpowiednim Ministrom, nominację lub odwołanie wyższych urzędników tych władz.

Art. 27. Rada Wojewódzka korzysta z praw, ustawą niniejszą i późniejszemi ustawami państwowemi lub śląskiemi jej nadanych, tudzież z praw, nadanych ustawami pruskiemi Radzie Prowincjonalnej, względnie Wydziałowi Prowincjonalnemu, a względnie z praw, nadanych statutem krajowym lub innemi ustawami austrjackiemi Wydziałowi Krajowemu.

Art. 28. O ile ustawy śląskie nic innego nie przepiszą, zastępuje Rada Wojewódzka w całym zakresie ustawodawstwa śląskiego organ, przewidziany dotychczas przez prawodawstwo dla zatwierdzenia rozporządzeń naczelnego prezesa lub prezesa Regencji.

Art. 29. Aż do wydania ustaw przez Sejm Śląski wyda Rada Wojewódzka za zgodą wojewody przejściowe przepisy o używaniu języka polskiego we władzach i urzędach, szkołach i t. d.

Art. 30. Rada Wojewódzka pełni aż do innego uregulowania sprawy ustawą lub w drodze przewidzianej w art. 39, funkcje wydziału Regencji; o ileby była sądem administracyjnym, wystarcza obecność 4-ech członków Rady i sędziego, zamianowanego przez Naczelnika Państwa. W wypadku tym wojewoda i jego zastępca nie biorą udziału w Radzie.

Art. 31. Radę Wojewódzką zwołuje wojewoda musi ją zaś zwołać na żądanie trzech członków Rady. Rada rozstrzyga większością głosów w obecności conajmniej trzech członków, nie licząc atoli wojewody, względnie tegoż zastępcy.

Art. 32. Wojewodzie przysługuje prawo do zawieszania uchwał Rady, sprzeciwiających się ustawom lub przekraczających zakres działania Rady. W wypadkach takich oddaje wojewoda sprawę do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w Warszawie.

Art. 33. Przeznaczonych dla spraw administracji państwowej wyższych urzędników urzędu wojewódzkiego od VIII klasy począwszy mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów po wysłuchaniu wojewody.

Urzędników tych przenosi Naczelnik Państwa na wniosek wojewody, może ich zaś w ciągu pierwszych dwóch lat od objęcia kraju przez Polskę na wniosek Rady Wojewódzkiej usunąć z urzędu z prawem do emerytury.

Art. 34. Urzędnicy śląscy, nauczyciele i urzędnicy komunalni składają przysięgę służbową według roty i w sposób, przepisany dla urzędników Rzeczypospolitej.

Członkowie Rady Wojewódzkiej przysięgają, że będą pełnili obowiązki sumiennie, zgodnie z prawem i w zamiarze służenia Rzeczypospolitej Polskiej.

. . . .

VI. Przepisy końcowe.

Art. 40. Od chwili przyznania Polsce Śląska Cieszyńskiego aż do objęcia kraju przez Polskę na Górnym Śląsku rządzić będzie na Śląsku Cieszyńskim Komisja Tymczasowa, złożona z komisarza rządowego, z jego zastępcy i z 5 członków, mianowanych przez Radę Ministrów. Komisarza i jego zastępcę mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów.

Od chwili przejęcia władzy na Górnym Śląsku przez Rzeczpospolitą, obejmą zarząd administracyjny Województwa Śląskiego zamianowani na wniosek Rady Ministrów przez Naczelnika Państwa wojewoda i jego zastępca i Tymczasowa Rada Wojewódzka, złożona z 20 członków, mianowanych przez Radę Ministrów. Z tych 20 członków pochodzić będzie 3/4 z Górnego Śląska, a 1/4 ze Śląska Cieszyńskiego. Mianowanie nastąpi na wniosek wojewody z uwzględnieniem miejscowych potrzeb administracyjnych, gospodarczych i narodowościowych tak polskich jak i niemieckich.

Czynność Tymczasowej Rady Wojewódzkiej ustaje z chwilą ukonstytuowania się Rady Wojewódzkiej, co nastąpić winno najpóźniej w 2 tygodnie po zebraniu się Sejmu Śląskiego.

Art. 41. W ciągu pierwszych 10 lat od chwili objęcia Śląska przez Polskę nominacja wszystkich urzędników, których nie mianują lub nie wybierają władze lub instytucje śląskie, nie może nastąpić bez wysłuchania wojewody.

Art. 42. Niniejsza ustawa konstytucyjna uchyla wszelkie dotychczasowe przepisy sprzeczne z jej postanowieniami.

Art. 43. Wykonanie niniejszej ustawy należy do Prezydenta Ministrów.

Art. 44. Ustawa, zmieniająca niniejszą ustawę konstytucyjną, a ograniczająca prawa ustawodawstwa lub samorządu śląskiego (artykuły 1, 4 do 12, 13 do 33, 36 do 42 i 44), wymagać będzie zgody Sejmu Śląskiego.

Art. 45. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem objęcia Województwa Śląskiego przez Rzeczpospolitą Polską.

Dodatek do art. 5. Należy obliczyć corocznie:

1) ludność cywilną Województwa Śląskiego = a.

2) ludność cywilną Rzeczypospolitej Polskiej wraz z Województwem Śląskiem, = b.

3) dochód ogólny skarbu śląskiego z podatków i opłat pobieranych ze Śląska, atoli bez dochodu z dodatków do podatków (punkt 3 art. 5). = c.

4) dochód ogólny Skarbu Rzeczypospolitej i skarbu śląskiego z podatków i opłat wszelkiego rodzaju (bez dodatków do podatków), = d.

5) skarb śląski zatrzymuje na własne potrzeby część równającą się: $\frac{c}{2} + \frac{d}{2} \cdot \frac{a}{b}$

6) Skarb Śląski oddaje na potrzeby ogólnopaństwowe część równającą się: $\frac{c}{2} - \frac{d}{2} \cdot \frac{a}{b}$

Marszałek:
(-) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
(-) *Witos.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 73 z dn. 11.VIII 1920 r., poz. 497).

Podatki bezpośrednie.

517.

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 r.

o podatku od kapitałów i rent.

DZIAŁ I.

Art. 1. Podatkowi od kapitałów i rent podlegają:

1) kapitały ponad 2.000 mk., zabezpieczone bezpośrednio na nieruchomościach w charakterze rzeczywistych długów, bez względu na to, czy kapitały przynoszą dochód, czy nie, z wyjątkiem kapitałów, wymienionych w art. 2 ustępie 3 i 4 niniejszej ustawy;

2) skapitalizowane wartości zabezpieczonych bezpośrednio na nieruchomościach rent i innych powtarzających się świadczeń pieniężnych.

Art. 2. Podatkowi podlegają również:

1) przychody z wszelkiego rodzaju wartościowych papierów państwowych publicznych i prywatnych;

2) przychody z wkładów na rachunek bieżący i z innych wkładów procentowych w bankach państwowych, publicznych i prywatnych, kasach oszczędnościowych, instytucjach i przedsiębiorstwach kredytowych, domach bankowych i kantorach wymiany wszelkiego rodzaju;

3) przychody z kapitałów pieniężnych pożyczonych, bez względu na formę, przez osoby prywatne lub instytucje i przedsiębiorstwa, nie obowiązane do publicznego składania rachunków, instytucjom lub przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym, podlegającym opłacie państwowego podatku przemysłowego, względnie zarobkowego na zasadzie przepisów, ustanowionych dla przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków;

4) przychody z kapitałów pieniężnych, hipotecznie zabezpieczonych, których wierzycielami są przedsiębiorstwa lub instytucje, obowiązane do publicznego składania rachunków, z wyjątkiem przychodów z pożyczek, wydawanych przez instytucje kredytu długoterminowego w papierach procentowych;

5) przychody z pobieranych w gotówce lub w naturze świadczeń, umówionych w kontraktach wydobywania ciał kopalnych z cudzego gruntu, o ile te świadczenia ustalone nie w kwocie pieniężnej ściśle oznaczonej, lecz w stosunku procentowym do ilości wydobytych ciał kopalnych (procenta brutto);

6) specjalne rachunki bieżące (on'callowe) zabezpieczone przez złożenie papierów wartościowych lub w jakikolwiek inny sposób, otwarte w państwowych, publicznych lub prywatnych instytucjach kredytowych, oraz domach bankowych.

Art. 3. Podatkowi nie podlegają:

A. z wymienionych w art. 1 kapitałów i rent:

1) wierzytelności, należne Skarbowi Państwa i państwowym instytucjom kredytowym, oraz związkom samorządnym;

2) renty i inne powtarzające się świadczenia pieniężne, których płatność zależną jest od nastania lub nienastania pewnego zdarzenia lub od warunków jeszcze nie wypełnionych;

3) wszelkiego rodzaju renty, które stanowią bezpośrednie wynagrodzenie za świadczone usługi z tytułu stosunku służbowego, pobory emerytalne i zaopatrzenia.

B. z przychodów, wymienionych w art. 2:

1) przychody z papierów wartościowych, które osobną ustawą uwolniono od opłacania dotychczasowego podatku od dochodu z kapitałów pieniężnych, względnie rentowego;

2) przychody z wkładów Pocztowej Kasy Oszczędności i w instytucjach drobnego kredytu;

3) przychody z akcji i udziałów instytucji lub przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, które podlegają opłacie państwowego podatku przemysłowego lub zarobkowego na zasadzie przepisów, ustanowionych dla przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków.

DZIAŁ II.

O podatku od zabezpieczonych na nieruchomościach kapitałów i rent, wymienionych w art. 1.

Art. 4. Podatek wynosi rocznie 1 mk. od każdych 100 mk. kapitału, przyczem 50 i więcej marek kapitału liczy się za 100 mk., sumy zaś mniejszej od 50 mk. nie bierze się w rachubę.

Art. 5. Podatek opłaca właściciel obciążonego długiem majątku nieruchomego. Jest on odpowiedzialny

za terminową zapłatę podatku bez względu na to, czy procenty od kapitału, względnie renty lub inne świadczenia pieniężne zostały wypłacone wierzycielowi lub uprawnionemu do ich podniesienia, czy nie.

Art. 6. Właścicielowi nieruchomości przysługuje prawo potrącenia w należności wypłacanych wierzycielowi sumy zapłaconego podatku, jednak bez odsetek za zwłokę (art. 22).

Art. 7. Obowiązek podatkowy ustala się na podstawie stanu hipotecznego w dniu 1-ym stycznia odnośnego roku podatkowego.

Jeżeli zabezpieczenie na nieruchomości, podległej podatkowi wierzytelności lub renty i innego świadczenia pieniężnego, nastąpiło w ciągu roku podatkowego, wymierza się podatek dopiero od najbliższego następującego półrocza kalendarzowego po zaintabulowaniu.

Jeżeli wspomniane wyżej zabezpieczenie trwało mniej, niż 6 miesięcy w ciągu jednego półrocza kalendarzowego, w takim razie podatek wymierza się za jedno półrocze.

Art. 8. Podstawą do określenia wysokości zabezpieczonego na nieruchomości kapitału jest wpis hipoteczny.

Celem obliczenia skapitalizowanej wartości praw do rent i innych powtarzających się świadczeń pieniężnych, jako podstawę wymiaru podatku należy przyjąć jednoroczną sumę pieniężną renty lub świadczenia według następujących zasad:

I. Przy wieczystych rentach lub świadczeniach pieniężnych przyjmuje się, jako skapitalizowaną wartość, 25-krotną roczną sumę, zaś przy rentach i świadczeniach pieniężnych na czas nieograniczony 12½-krotną roczną sumę, jeżeli postanowienia pod II i III niniejszego artykułu nie mają zastosowania, lub jeżeli płatnik w inny sposób nie wykaże okoliczności, ograniczających czas ich trwania.

II. Jeżeli prawo ograniczone jest czasem życia uprawnionego lub innej osoby, wówczas skapitalizowaną wartość oznacza się stosownie do wieku w dniu 1 stycznia roku podatkowego tej osoby, ze śmiercią której prawo gaśnie.

Za skapitalizowaną wartość przyjmuje się przy wieku:

do lat 15	. . . .	18-krotną sumę
ponad 15 do 25 lat	. . . .	17 „ „
„ 25 „ 35 „	. . . .	16 „ „
„ 35 „ 45 „	. . . .	14 „ „
„ 45 „ 55 „	. . . .	12 „ „
„ 55 „ 65 „	. . . .	8½ „ „
„ 65 „ 75 „	. . . .	5 „ „
„ 75 „ 80 „	. . . .	3 „ „
„ 80	„	2 „ „

jednorocznej renty lub świadczenia pieniężnego.

III. Jeżeli czas trwania uprawnienia jest uzależniony od czasu życia kilku osób w ten sposób, że w razie śmierci którejkolwiek z tych osób gaśnie prawo korzystania z renty lub świadczenia pieniężnego, wówczas przy obliczeniu wartości według skali w ustępie II niniejszego artykułu podanej miarodajnym jest wiek osoby najstarszej. Jeżeli zaś czas trwania uprawnienia gaśnie dopiero ze śmiercią wszystkich osób, wówczas oblicza się wartość według wieku osoby najmłodszej.

IV. Przy prawach do rent lub świadczeń pieniężnych, ograniczonych z góry oznaczonym czasem, przyjmuje się skapitalizowaną wartość według dołączonej do ustawy tabeli pomocniczej.

Jeżeli jednakże czas trwania uprawnienia zależy nadto od czasu życia jednej lub kilku osób, wówczas skapitalizowana wartość, obliczona według ustępu II i III niniejszego artykułu, nie może być przekroczoną.

Art. 9. Właściciele nieruchomości, obciążonych kapitałami lub rentami i innemi świadczeniami pieniężnemi, które podlegają podatkowi, są obowiązani złożyć władzy skarbowej I-szej instancji w terminie, przez tę władzę w publicznem obwieszczeniu wskazanym, zeznanie na przepisanym formularzu osobno dla każdej posiadłości.

Zeznanie ma zawierać:

1) określenie nieruchomości, obciążonej długiem, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania jej właściciela;

2) dokładne oznaczenie kapitałów lub rent i innych świadczeń pieniężnych, obciążających nieruchomości, wraz z podaniem imion i nazwisk wierzycieli, oraz miejsc ich zamieszkania;

3) czas, w którym nastąpiło zabezpieczenie i termin jego trwania.

Art. 10. Obowiązek złożenia zeznania istnieje tylko w pierwszym roku podatkowym obowiązywania tej ustawy i rozciąga się także na obciążenie, wymienione w art. 2, ustęp 5.

Ponowne zeznanie należy składać tylko w wypadkach obciążenia nieruchomości nowym wpisem lub też zmian, uzasadniających lub rozciągających obowiązek podatkowy.

Art. 11. Właściciele obciążonych długami nieruchomości, jakoteż wierzyciele i notarjusze są obowiązani na każde wezwanie władzy skarbowej w terminie, przez tę władzę wyznaczonym, udzielać wiadomości i wyjaśnień, potrzebnych do ustalenia obowiązku podatkowego i podstaw wymiaru podatku.

Obowiązek ten ciąży także na wszystkich instytucjach państwowych i publicznych.

Art. 12. Notarjusze są obowiązani o każdem sporządzeniu aktu, dotyczącego zabezpieczenia na nieruchomości kapitału lub renty i innego powtarzającego się świadczenia pieniężnego, zawiadamiać do dni 14 tę władzę skarbową 1-szej instancji, w której okręgu znajduje się obciążona nieruchomość. Obowiązek ten ciąży również na urzędach hipotecznych odnośnie do każdego wniesienia takiego aktu do ksiąg hipotecznych.

Art. 13. Urzędy hipoteczne i notarjusze mają dozwalać dostępu do ksiąg hipotecznych, aktów i rejestrów urzędnikom władz skarbowych do tego wyznaczonym.

Art. 14. Instytucje, których prawa do należnych im długów, uwolnionych od podatku na zasadzie art. 3-go tej ustawy, przejdą na osoby trzecie, są obowiązane zawiadomić o tem właściwą władzę skarbową 1-szej instancji w terminie 14 dni.

Art. 15. W razie podziału majątku nieruchomego na części oddzielne, o ile podział taki jest połączony z podziałem na części długu zabezpieczonego na tymże majątku, wymierza się podatek dla każdego właściciela nieruchomości, stosownie do obciążenia jego nieruchomości, od następnego półrocza kalendarzowego po zaszłej zmianie, a jeżeli podział ten miał miejsce w pierwszem półroczu, to równocześnie z wymiarem podatku umarza się z pierwotnie wymierzonej rocznej kwoty podatku tę część, jaka przypada za drugie półrocze odnośnego roku podatkowego.

Za nieuiszczony podatek przed podziałem odpowiadają wszyscy współwłaściciele nieruchomości solidarnie.

Art. 16. W razie zmiany właściciela nieruchomości,

obowiązek uiszczenia zaległego podatku przechodzi na nowego właściciela.

Art. 17. W razie sprzedaży majątku na publicznej licytacji w drodze sądowej lub innej, zaległy podatek wraz z przypadającemi odsetkami za zwłokę potrąca się z tej części sumy, uzyskanej ze sprzedaży, jaka przypada z podziału na zapłatę opodatkowanego długu, a to z pierwszeństwem przed innemi pretensjami.

W wypadku niedostateczności tej sumy zaległości ulegają umorzeniu.

Art. 18. W razie zmiany hipoteki wskutek częściowego lub całkowitego umorzenia obciążenia, właściciel obciążonego majątku lub wierzyciel zawiadamia o tem właściwą władzę skarbową I instancji z dołączeniem odpowiedniego dokumentu, stwierdzającego tę zmianę.

W tym wypadku następuje częściowo ograniczenie obowiązku podatkowego lub też zupełne uwolnienie od podatku od półrocza kalendarzowego, następującego po zaszłej zmianie.

Jeżeli powyższa zmiana zaszła w pierwszem półroczu kalendarzowem, władza skarbowa I instancji umarza częściowo lub całkowicie odpowiednią kwotę z rocznego podatku, przypadającą za II półrocze kalendarzowe.

Art. 19. O umorzeniu podatku (art. 15 i 18) władza skarbowa I instancji zawiadamia płatnika.

Przeciw obliczeniu podatku, ulegającego umorzeniu, może płatnik wnieść rekurs do władzy skarbowej II instancji w terminie czterech tygodni, licząc od dnia doręczenia odnośnego uwiadomienia.

Władza ta rozstrzyga sprawę ostatecznie.

Art. 20. Sporządzanie i zaświadczanie aktów, dotyczących wykreśleń, przeniesień lub zastawów zabezpieczonych sum pieniężnych, podlegających opodatkowaniu, oraz wpis do ksiąg hipotecznych tych zmian, nie może nastąpić bez przedstawienia właściwym urzędom lub organom urzędowego poświadczenia, że zaległości z odsetkami za zwłokę, oraz przypadający do końca bieżącego półrocza podatek zostały uiszczone.

Art. 21. Wymiaru i poboru podatku dokonują władze skarbowe I instancji dla wszystkich w ich okręgu znajdujących się majątków nieruchomych, obciążonych długiem, podlegającym podatkowi.

Art. 22. Wymierzony za każdy rok kalendarzowy podatek płatny jest w dwóch ratach półrocznych, a mianowicie za pierwsze półrocze do 30 czerwca, zaś za drugie półrocze do 31 grudnia roku podatkowego.

Nieuiszczone w powyższych terminach kwoty podatkowe będą ściągnięte w drodze egzekucji w trybie, przepisanym dla ściągnięcia podatków bezpośrednich w ogólności, przyczem pobierze się odsetki za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie, najmniej jednak 1 mk.

Miesiąc zaczęty liczy się za cały.

Przy kwotach większych od 1 mk., przypadających tytułem odsetek za zwłokę, 50 lub więcej fenigów liczy się za 1 mk., kwot zaś mniejszych od 50 fen. nie bierze się w rachubę.

Za zalegający podatek odpowiada wobec Skarbu Państwa również wierzyciel, przyczem odsetki za zwłokę obciążają go, począwszy od 15 dnia po doręczeniu osobnego wezwania do uiszczenia zaległości.

Art. 23. Władza skarbowa I instancji zawiadamia właściciela obciążonej długiem nieruchomości o kwocie wymierzonego podatku, za pomocą nakazu płatniczego, który ma zawierać także wysokość opodatkowanej sumy, terminy płatności podatku oraz wskazanie przysługujących płatnikowi środków prawnych.

Nakaz płatniczy doręcza się właścicielowi nieruchomości, o ile on nie podał innego miejsca swego zamieszkania w miejscu obciążonej nieruchomości.

Art. 24. Odpis nakazu płatniczego doręcza się równocześnie także wierzycielowi na jego żądanie, o ile tenże wskaże władzy wymiarowej swoje miejsce zamieszkania.

Art. 25. Przeciw wymiarowi podatku może właściciel nieruchomości i wierzyciel wnieść rekurs, w terminie czterech tygodni, licząc od dnia doręczenia nakazu płatniczego, do władzy skarbowej II instancji, która rozstrzyga ostatecznie.

Rekurs składa się do właściwej władzy skarbowej I instancji.

Rekurs nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku.

Art. 26. Sumy, zabezpieczone i przy wymiarze podatku pominięte lub niesłusznie uznane za nieulegające opodatkowaniu, pociąga się do opłacania podatku nie więcej jak za lat pięć bezpośrednio poprzedzających rok, w którym nastąpiło wyjście na jaw zaszłej nieprawidłowości.

Również za taki sam okres czasu wymierza się dodatkowo podatek od sum, które były opodatkowane w niższej normie, jak należało.

Art. 27. Jeżeli majątek nieruchomy, na którym zabezpieczono podlegające podatkowi sumy, przeszedł na nowego właściciela, w takim razie źle obliczony w swoim czasie podatek (art. 26) ściąga się od tegoż właściciela jedynie za czas należenia doń majątku.

DZIAŁ III.

O podatku od wymienionych w artykule 2 przychodów z kapitałów i od specjalnych rachunków bieżących (on' callowych).

Art. 28. Podatek od przychodów, wymienionych w art. 2, ustępach 1—5, wynosi 10%.

Podatek od wymienionych w art. 2 ustępie 6 specjalnych rachunków bieżących (on' callowych) wynosi 0,540% rocznie w stosunku do czasu i sumy pożyczek (liczb procentowych).

Art. 29. Podatek od przychodów z państwowych papierów procentowych pobiera się przez potrącenie sumy podatku przy wypłacie procentów i wygranych.

Art. 30. Podatek od przychodów z papierów procentowych wypuszczonych przez instytucje publiczne lub prywatne, pobiera się od całkowitej sumy perjodycznie płaconych procentów od papierów, znajdujących się w obiegu.

Instytucje te wpłacają do kas skarbowych w ciągu miesiąca, licząc od terminu płatności procentów, przypadający od nich podatek, który potrącają sobie następnie od pobierających procenty.

Art. 31. Podatek od przychodów z wkładów na rachunek bieżący lub z innych wkładów procentowych (art. 2 ustęp 2) jako też od specjalnych rachunków bieżących (on'callowych) (art. 2 ustęp 6) w instytucjach kredytowych, domach bankowych i kantorach wymiany, ma być wpłacony przez nie do kas skarbowych w przeciągu dwóch miesięcy, licząc od dnia zamknięcia perjodycznych rachunków tych wkładów, na podstawie ryczałtowej sumy procentów, należnych i wypłaconych właścicielom wkładów albo doliczonych do ulokowanych przez nich kapitałów, względnie na podstawie zamknięcia specjalnych rachunków bieżących (on' callowych).

Wpłacony do kas skarbowych podatek wymienione wyżej instytucje potrącają sobie następnie od deponentów, względnie dłużników.

Art. 32. Dla obliczenia podatku specjalne rachunki bieżące (on' callowe) mają być zamykane w terminach najwyżej półrocznych.

Jeżeli przy zamknięciu rachunku okaże się, że procenty od niego należą się od instytucji bankowej osobie, na której imię rachunek został otwarty, to od procentów tych pobiera się podatek w wysokości, wskazanej w pierwszem zdaniu art. 28.

Art. 33. Przy określeniu sumy procentów od rachunków kontokorrentowych (korespondentów) każdego oddzielnie korespondenta, podlegającej opodatkowaniu na podstawie art. 2 ustępu 2, bierze się w rachubę tylko różnicę (saldo) procentów z kredytu i debetu rachunków; przyczem jeżeli instytucja kredytowa prowadzi kilka kontokorrentowych rachunków dla jednego korespondenta „nostro“ i „loro“, to podatek oblicza się od różnicy procentów od sum z kredytu i debetu wszystkich takich (kontokorrentowych) rachunków.

Podatek, przypadający od rachunków kontokorrentowych, wpłaca się do kasy skarbowej najpóźniej 31 marca roku, po sprawozdawczym następującego.

Art. 34. Podatek od przychodów z kapitałów, wskazanych w art. 2 ustępie 3, wymienione w tym ustępie instytucje pobierają od właścicieli tych kapitałów i wpłacają do kas skarbowych w terminach, ustanowionych do uiszczenia przez nich dodatkowego podatku przemysłowego, względnie zarobkowego.

Przypadający podatek od przychodów z kapitałów, wskazanych w art. 2 ustępie 4, mają wymienione w tym ustępie instytucje i przedsiębiorstwa same wpłacić do kas skarbowych w terminie wyżej podanym.

Art. 35. Podatek, przypadający od świadczeń, umówionych w kontraktach o wydobywanie ciał kopalnych z cudzego gruntu (procentów brutto), art. 2 ustęp 5), przedsiębiorstwa górnicze mają do 15 każdego miesiąca obliczyć i wpłacić do kas skarbowych za każdy ubiegły kalendarzowy miesiąc produkcji.

Art. 36. W razie poboru określonych w poprzednim artykule świadczeń (procentów brutto) w naturze, przedsiębiorstwa górnicze obliczają wartość tych świadczeń według ceny ciał kopalnych, ustalonej urzędownie, względnie według przeciętnej ceny notowanej na giełdzie towarowej, a w braku takiego notowania wedle przeciętnej sumy, ustalonej przez Izbę handlową, lub według przeciętnej ceny rynkowej w odnośnym miesiącu produkcji.

Art. 37. Odpowiedzialność za nieterminowe wpłacenie do kasy skarbowej i za nieprawidłowe obliczenie podatku ciąży na właściwych instytucjach lub osobach.

Od niezapłaconego w przepisanych terminach podatku pobiera się od tych instytucji lub osób odsetki za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie od całej niezapłaconej sumy podatku, przyczem niecały miesiąc liczy się za cały.

Art. 38. W ciągu ośmiu dni po terminach, wskazanych do wpłacenia podatku do kas skarbowych, obowiązani są płatnicy, nie wymienieni w art. 31, złożyć właściwej władzy skarbowej wykaz, który ma zawierać wszelkie szczegóły dotyczące obliczenia podatku oraz dowód uiszczenia tego podatku.

Art. 39. Władza skarbowa sprawdza dane zawarte w wykazie i w razie zachodzących wątpliwości co do prawidłowego obliczenia podatku może zażądać od płatników udzielenia w oznaczonym terminie dodatkowych wiadomości i wyjaśnień i w razie potrzeby delegować swego urzędnika do sprawdzenia powyższego obliczenia w obecności osób, zarządzających odnośną instytucją kredytową lub przedsiębiorstwem.

W tym ostatnim wypadku sporządza się w obecności wyżej wymienionych osób protokół z dokonanego sprawdzenia obliczenia podatku.

Art. 40. Jeżeli po sprawdzeniu wykazu okaże się że podatek obliczono i zapłacono w kwocie niższej od przepisanej ustawą, władza skarbowa ma wezwać piśmiennie płatnika, aby dodatkową kwotę podatku wpłacił do kasy skarbowej w terminie czternastu dni, licząc od dnia doręczenia wezwania.

Dodatkowy podatek, nie zapłacony w tym terminie, ściągnięty będzie wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie. Miesiąc rozpoczęty liczy się za cały.

Art. 41. Przeciwko wezwaniu do zapłacenia dodatkowego podatku może płatnik wnieść rekurs w terminie 4 tygodni od dnia doręczenia odnośnego wezwania.

Rekurs wnosi się do tej władzy skarbowej, która wezwała płatnika do zapłacenia dodatkowego podatku, a rozstrzyga go ostatecznie władza skarbowa bezpośrednio wyższej instancji.

Złożenie rekursu nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia dodatkowego podatku.

DZIAŁ IV.

Przepisy ogólne.

Art. 42. Kto w terminie przez władzę skarbową wyznaczonym nie złoży przepisanego w myśl art. 9 zeznania lub nie udzieli zażądanych wiadomości i wyjaśnień w myśl art. 11 i 39, podlega grzywnie pieniężnej w wysokości od 100 do 10000 marek.

Grzywna ta może być powtarzaną.

Art. 43. Kto naruszy przepisy, zawarte w art. 12, 13, 14, 20 i 38 niniejszej ustawy, podlega grzywnie pieniężnej od 5.000 do 50.000 mk.

Urzędnicy państwowi i publiczni, winni naruszenia powyższych przepisów, odpowiadają jak za przewinienie służbowe trybem, ustanowionym dla karania tych przewinień.

Art. 44. Kto świadomie w celu uchylenia od ustawowej powinności podatkowej osoby własnej lub przez siebie zastępowanej, złoży nieprawdziwe zeznanie (art. 9) lub na wezwanie władzy skarbowej przedstawi jej nieprawdziwe dane lub wyjaśnienia (art. 11 i 39), lub też w wykazie, złożonym władzy skarbowej w myśl art. 38, poda nieprawdziwe szczegóły, dotyczące obliczenia podatku, które przyczynić się mogą do udaremnienia wymiaru lub uszczuplenia ustawą przepisanego podatku, względnie nieprawidłowego obliczenia podatku, podlega, niezależnie od obowiązku opłaty należnego podatku, o ile nie zagraża kara surowsza w myśl powszechnej ustawy karnej, — karze pieniężnej w wysokości pięć do dwudziestopięciokrotnej sumy niewymierzonego albo uszczuplonego, lub narażonego na jedno lub drugie podatku

Art. 45. Za grzywny i kary pieniężne nałożone na pełnomocnika, odpowiada mocodawca.

Art. 46. Grzywny i kary pieniężne, wymienione w art. 42, 43 i 44, nakładają te władze skarbowe, które powołane są do wymiaru podatku, względnie sprawdzania wykazów obliczeń podatku przez płatników.

O orzeczeniach, skazujących na grzywnę lub karę pieniężną, mają te władze skarbowe zawiadomić obwinionego z podaniem powodów orzeczenia.

Art. 47. Przeciw orzeczeniu o grzywnie lub karze pieniężnej można w ciągu 4 tygodni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść odwołanie za pośrednictwem tej władzy skarbowej, która nałożyła grzywnę, do władzy skarbowej bezpośrednio wyższej instancji.

Orzeczenie instancji odwoławczej jest ostateczne.

Art. 48. Wykonanie orzeczeń o grzywnie lub karze pieniężnej należy odroczyć aż do rozstrzygnięcia wniesionego odwołania, jednak władza skarbowa może zarządzić zabezpieczenie nałożonej grzywny na majątku obwinionego zaraz po wydaniu orzeczenia.

Art. 49. Grzywny i kary pieniężne nałożone za przekroczenia z art. 42, 43 i 44 wpływają na rzecz skarbu Państwa.

Art. 50. Grzywny nałożone na podstawie art. 42 należy umorzyć, o ile osoba na grzywnę skazana wykaże, że spełnieniu włożonych na nią obowiązków przeszkodziła ważna przyczyna, jako to: ciężka choroba, pozbawienie wolności lub inny wypadek siły wyższej.

Art. 51. Karygodność czynu wymienionego w art. 44 gaśnie:

1) gdy winnego nie pociągnięto do odpowiedzialności w przeciągu pięciu lat po upływie tego roku podatkowego, w którym dopuszczono się naruszenia przepisów;

2) gdy winny sprostuje lub uzupełni swoje zeznanie lub oświadczenie u właściwej władzy skarbowej, zanim otrzyma pierwsze wezwanie w celu przesłuchania go jako obwinionego, lub urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wpłynęło doniesienie.

Art. 52. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów niniejszej ustawy gaśnie, jeżeli osoba winna zmarła przed uprawomocnieniem się orzeczenia o nałożeniu kary.

Art. 53. Minister Skarbu może częściowo lub całkowicie uwolnić od opłacania podatku zabezpieczone hipotecznie kapitały lub renty, przeznaczone wyłącznie na cele dobra ogólnego, oraz przyznawać stosowne ulgi w innych wypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie z powodów słuszności.

Art. 54. Ustawa niniejsza obowiązuje od 1 stycznia 1921 roku.

DZIAŁ V.

Postanowienia przejściowe.

Art. 55. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na obszarze ziem polskich byłych zaborów rosyjskiego i austrjackiego tracą moc obowiązującą przepisy:

1) ustaw rosyjskich z dnia 20 maja 1885 o podatku od dochodów z kapitałów pieniężnych i z dnia 21 grudnia 1887 o podatku od specjalnych rachunków bieżących (on'callowych) (Tom V Zb. Pr. z roku 1903) oraz odnośne rozporządzenia byłych władz okupacyjnych;

2) ustawy rosyjskiej o podatku od kapitałów, zabezpieczonych tytułem wierzytelności na nieruchomościach, zatwierdzonej uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 1915 roku, tudzież rozporządzenia Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 19 kwietnia 1916 r. (Dz. rozp. Nr. 31), dotyczącego poboru podatku hipotecznego, wraz z odnośnemi rozporządzeniami byłych władz okupacyjnych;

3) ustawy austrjackiej z dnia 25 października 1896 (Dz. p. p. Nr. 220) dział III o podatku rentowym, wraz z późniejszemi uzupełniającemi ustawami.

Art. 56. Odnośnie do należytości podatkowych za czas przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy należy stosować się do dotychczasowych zasad.

Art. 57. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu, a o ile chodzi o b. dzielnicę pruską — Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *W. Kucharski.*

Załącznik.

TABELA

każdorazowej skapitalizowanej wartości świadczenia pieniężnego w wysokości jednej marki na pewną ilość lat dla obliczenia podatku od kapitałów i rent.

Liczba lat	Skapitalizowana wartość		Liczba lat	Skapitalizowana wartość	
	Mk.	fen.		Mk.	fen.
1	1	—	32	16	59
2	1	95	33	16	80
3	2	86	34	17	—
4	3	72	35	17	19
5	4	55	36	17	37
6	5	33	37	17	55
7	6	03	38	17	71
8	6	79	39	17	87
9	7	46	40	18	02
10	8	11	41	18	15
11	8	72	42	18	29
12	9	31	43	18	42
13	9	86	44	18	55
14	10	39	45	18	66
15	10	90	46	18	77
16	11	38	47	18	88
17	11	84	48	18	98
18	12	27	49	19	08
19	12	69	50	19	17
20	13	09	51	19	26
21	13	46	52	19	34
22	13	82	53	19	42
23	14	16	54	19	49
24	14	49	55	19	57
25	14	80	56	19	63
26	15	09	57	19	70
27	15	38	58	19	76
28	15	64	59	19	82
29	15	90	60	19	88
30	16	14	61	20	—
31	16	37	i wyżej		

(Dz. Ust. Rz. P. № 76 z d. 13 sierpnia 1920 r. poz. 517).

Opłaty stemplowe.

518.

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 r.

o opłatach stemplowych od ubezpieczeń.

Art. 1. Przedmiotem opłaty w myśl niniejszej ustawy są: 1) wszelkie umowy zabezpieczenia, zawierane przez zawodowe instytucje ubezpieczeniowe tak akcyjne, jak i na wzajemności oparte lub państwowe; 2) wypłaty sum ubezpieczonych przez powyższe instytucje.

Art. 2. Opłata stemplowa wynosi przy wszystkich bez wyjątku rodzajach ubezpieczeń: 1) 3% od ogólnej sumy składek, pobieranych przez ubezpieczającego w roku rachunkowym; 2) 1% od wypłacanych sum ubezpieczonych.

Art. 3. Podstawę obliczania opłat stanowi: 1) ogólna w bilansie wykazana suma składek, wyrażonych w kwotach pieniężnych, zebranych w ciągu każdego roku rachunkowego za ubezpieczenia z każdego działu; 2) ogólna suma wypłat, dokonanych w ciągu każdego roku rachunkowego.

Art. 4. Z łącznej sumy składek, wymienionych w art. 2 ust. 1, należy przy obliczaniu opłaty potrącić niepobrane składki lub odpisane w całości lub w części z powodu nie dojścia do skutku lub późniejszego rozwiązania umowy (Storno całkowite lub częściowe), a przy zakładach ubezpieczeń, opartych na wzajemnej odpowiedzialności członków — również zwroty (bonus), wypłacone ubezpieczonym tytułem udziału w zyskach.

Art. 5. Opłata, określona w art. 2, mieści w sobie wszystkie opłaty stemplowe od dokumentów, wystawionych w związku z umową ubezpieczeniową, z wyjątkiem weksli oraz innych dokumentów, wystawionych przez ubezpieczonych na pokrycie należnych od nich składek.

Art. 6. Od opłat, przewidzianych niniejszą ustawą, wolne są wszelkie umowy, zawierane przez instytucje przymusowych ubezpieczeń społecznych, dalej umowy reasekuracyjne oraz umowy ubezpieczenia, zawierane poza granicami Rzeczypospolitej przez zagraniczne oddziały polskich instytucji ubezpieczeniowych, o ile tam podlegają odpowiedniemu opodatkowaniu. Natomiast zagraniczne zakłady ubezpieczeń, zawierające przez swych przedstawicieli umowy ubezpieczeniowe w Polsce, opłacają od nich przewidziane w niniejszej ustawie opłaty narówni z krajowemi instytucjami ubezpieczeniowemi.

Art. 7. Umowy ubezpieczenia nie podlegają przepisom niniejszej ustawy, jeśli zakład ubezpieczeń otrzymuje tytułem składki na własność majątek nieruchomy. Do takich umów należy stosować przepisy o opłatach od kontraktów zamiennych, stanowiących tytuł prawny przejścia własności nieruchomości.

Art. 8. Obowiązek uiszczenia opłat w myśl art. 1, 2 i 3 ciąży na ubezpieczającym, który jednak ma prawo żądać od ubezpieczonego zwrotu tych wydatków. Opłaty te uiszcza się bezpośrednio do kas skarbowych bez uprzedniego urzędowego wymiaru.

Art. 9. Na poczet opłaty od umów ubezpieczenia, zawartych w bieżącym roku rachunkowym, oraz od wypłat sum ubezpieczonych, dokonanych w tymże czasokresie, uiszcza się w ciągu dni 14 po upływie każdego kwartału kalendarzowego 25% opłaty obliczonej za cały poprzedni rok rachunkowy.

Po zamknięciu roku rachunkowego opłatę, przypadającą w myśl art. 1 — 3 w poszczególnych działach ubezpieczeń, oblicza się wedle zamknięć rachunkowych i obliczenie to, oraz dane, na których podstawie nastąpiło, składa się właściwej władzy skarbowej w terminie miesięcznym po zatwierdzeniu zamknięć rachunkowych zakładu celem sprawdzenia.

Jednocześnie wpłaca się do kasy skarbowej różnicę między sumą, wniesioną w myśl ustępu pierwszego na poczet opłaty za cały rok ubiegły, a sumą opłaty, przypadającą na podstawie obliczenia.

Ostateczne wyrównanie opłaty nastąpi po ustaleniu jej wysokości przez władzę skarbową.

Art. 10. W razie nieuiszczenia opłaty lub jej części w terminach, ustalonych w art. 9, należą się odsetki za zwłokę w wysokości 1% za miesiąc.

Zaczęty miesiąc liczy się za cały.

Art. 11. Zwrotu opłaty, uiszczonej ponad ustaloną przez władzę skarbową kwotę, albo opłaty, która się nie należała, można żądać w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku kalendarzowego, w którym orzeczenie o wymiarze opłaty (art. 9) stało się prawomocnem.

Art. 12. Prawo Skarbu do opłaty kończy się po upływie pięciu lat od chwili, w której powstał obowiązek uiszczenia opłaty.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, zmierzające do ustalenia wysokości opłaty lub do jej uiszczenia, gdy wiadomość o tych czynnościach doszła do strony interesowanej.

Art. 13. Winny przedstawienia władzy skarbowej niezgodnych z prawdą okoliczności w celu uchylenia się od opłaty lub celem jej zmniejszenia, ulega karze, niezależnie od obowiązku uiszczenia brakującej opłaty w wysokości 20-krotnej sumy opłaty lub kwoty, o którą opłatę zmniejszono lub zmniejszyć usiłowano. Za inne przekroczenia przepisów niniejszej ustawy lub wydanych na jej podstawie rozporządzeń winny ulega karze do mk. 20.000.

Art. 14. Do ścigania i karania wykroczeń przeciw postanowieniom niniejszej ustawy powołane są władze skarbowe, od orzeczeń których odwoływać się można do władzy skarbowej wyższej instancji; odwołanie wnosi się do władzy skarbowej, wskazanej w orzeczeniu, w terminie miesięcznym od doręczenia orzeczenia. Odwołanie takie nie wstrzymuje wykonania orzeczenia co do ściągnięcia opłat, natomiast wykonanie orzeczenia karnego wstrzymuje się aż do prawomocnego rozstrzygnięcia odwołania.

Władza skarbowa ma prawo zaraz po wydaniu orzeczenia karnego zarządzić zabezpieczenie kary pieniężnej na majątku skazanego.

Art. 15. Krajowe zakłady ubezpieczeń, oraz przedstawiciele takich zakładów zagranicznych obowiązani są w terminie i w sposób, który określi Minister Skarbu, podać do wiadomości władzy skarbowej swoją firmę i złożyć u tej władzy swoje statuty i warunki ubezpieczeń oraz donieść o każdej zmianie tych statutów i warunków.

Przedstawicielom władzy skarbowej służy każdej chwili prawo wstępu do lokalów ubezpieczeniowych, oraz przeglądania wszelkich ksiąg i dokumentów, które zakłady posiadają i w tym celu przechowywać winny, jak również zasięgania wszelkich informacji, potrzebnych do ustalenia opłat w myśl ustawy niniejszej.

Art. 16. Aż do wydania dla całego Państwa usta-

wy o sądownictwie administracyjnem, decyzja wyższej władzy skarbowej, wydana na skutek odwołania, jest ostateczna. Do tego czasu zaskarżenie orzeczeń władz skarbowych nie może nastąpić w drodze sądowej.

Art. 17. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1-ym października 1920 r. Z tą chwilą tracą moc wszelkie dotychczas na ziemiach polskich obowiązujące przepisy o opłatach stemplowych od ubezpieczeń.

Art. 18. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu, przyczem na obszarze b. dzielnicy pruskiej — w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
(—) *W. Kucharski.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 75 z dn. 12 sierpnia 1920 r., poz. 509).

519.

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 r.

o opłacie stemplowej od sprzedaży przedmiotów zbytku.

Art. 1. Opłacie w mysl ustawy niniejszej podlega sprzedaż przedmiotów zbytku, wymienionych w spisie, załączonym do niniejszej ustawy. Minister Skarbu ma prawo w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu spis ten zmieniać lub uzupełniać.

Art. 2. Jako sprzedaż rozumie się w ustawie niniejszej odpłatne pozbycie się przedmiotu przez osobę, zajmującą się sprzedażą zawodowo i samodzielnie w celach zarobkowych, na rzecz osoby, która przedmiot ten nabywa nie w celu dalszego przerobienia lub pozbycia, obliczonego na zysk.

Art. 3. Nie podlega opłacie sprzedaż przedmiotu osobie, trudniącej się dalszą przeróbką lub rozsprzedażą tego rodzaju przedmiotów.

Osoby takie powinny złożyć sprzedawcy zaświadczenie urzędowe na dowód, że trudnią się przerabianiem lub rozsprzedażą nabywanych przedmiotów.

Nie podlega również opłacie sprzedaż oryginalnych dzieł sztuki plastycznej, wykonanych przez artystów, obywateli Rzeczypospolitej, żyjących lub zmarłych w ostatnich trzech latach, gdy sprzedaje je sam artysta lub jego krewni w linji prostej.

Art. 4. Do uiszczeia opłaty obowiązany jest sprzedawca, bez względu na to, czy sprzedaż danego przedmiotu wchodzi w zakres jego zajęcia głównego, czy też należy do zajęć ubocznych.

Art. 5. W razie sprzedaży przedsiębiorstwa, nabywca odpowiada niepodzielnie z poprzednim właścicielem za opłaty, których obowiązek uiszczenia powstał w ciągu ostatnich trzech miesięcy przed zmianą właściciela.

Art. 6. Opłatę wymierza się od ceny sprzedaży.

W razie pozbycia przedmiotu w drodze zamiany za podstawę do oznaczenia opłaty służy cena rynkowa przedmiotu, w miejscu i czasie pozbycia.

Z podstawy wymiaru nie wolno wyłączać kwot, uiszczonych tytułem cła lub innych danin publicznych, procentu w razie odroczenia płatności ceny kupna i skonta.

Koszty przesyłki, ubezpieczenia i opakowania wyłącza się tylko wtenczas, gdy nabywca osobno wynagradza za to sprzedającego.

Cenę wolno oznaczać tylko w walucie, mającej obieg w kraju.

Art. 7. Opłata wynosi 10% od ceny sprzedaży. Przy obliczeniu opłaty cenę zaokrągla się do sumy podzielnej przez 50 w ten sposób, że pozostałość wyższą niż 5 mk. zaokrągla się do 50 mk., niższej zaś nie uwzględnia się.

Art. 8. Prawo Skarbu do żądania opłaty rozpoczyna się w chwili uiszczenia ceny sprzedażnej lub jakiejkolwiek jej części.

Przez uiszczenie ceny rozumie się nie tylko zapłatę w gotówce, lecz również wydanie czeku, weksłu, dopisanie w rachunku bieżącym na dobro, przy zamianie zaś wręczenie innego przedmiotu.

Art. 9. Każdy sprzedawca (art. 2) obowiązany jest prowadzić osobną „Księgę sprzedaży przedmiotów zbytku". Do księgi tej zapisuje się wypadki sprzedaży, zarówno podlegające opłacie, jako też uwolnione od niej w myśl art. 3.

Na przedmioty, podlegające opłacie, sprzedawca wydaje osobny rachunek z powyższej księgi.

Wzór księgi ustala Minister Skarbu.

Art. 10. Opłatę w myśl niniejszej ustawy uiszcza się gotówką lub znaczkami stemplowemi.

Szczegółowe przepisy w tym przedmiocie wydaje Minister Skarbu.

Art. 11. Sprzedaż wskazana w art. 1 i rachunki, wymienione w art. 9 nie podlegają pozatem żadnym innym opłatom stemplowym.

Art. 12. Prawo Skarbu do ściągania opłaty ulega przedawnieniu po upływie pięciu lat od chwili, w której powstał obowiązek uiszczenia opłaty.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, zmierzające do ustalenia wysokości opłaty lub do jej uiszczenia, gdy wiadomość o tych czynnościach doszła do strony interesowanej.

Art. 13. Prawo do żądania zwrotu opłaty, niewłaściwie uiszczonej, gaśnie po upływie roku kalendarzowego, licząc od dnia uiszczenia.

Art. 14. Osoby, zajmujące się sprzedażą, wskazaną w art. 2, obowiązane są donieść o tem władzy skarbowej, wymieniając szczegółowo wszystkie rodzaje przedmiotów zbytku (art. 1), których sprzedażą się trudnią, jakoteż podać dokładnie swą firmę i adres.

W razie rozciągnięcia przedsiębiorstwa na nowe rodzaje przedmiotów zbytku, należy donieść o tem dodatkowo.

Również należy donieść o całkowitem lub częściowem zwinięciu przedsiębiorstwa.

Art. 15. Przedstawicielom władzy skarbowej służy każdej chwili prawo wstępu do lokalu przedsiębiorstwa oraz przeglądania wszelkich ksiąg, dokumentów i korespondencji, dotyczących przedsiębiorstwa. Władza skarbowa może również w wypadkach wyjątkowych zażądać dostarczenia powyższych

ksiąg i dokumentów do urzędu, celem przeprowadzenia ściślejszej kontroli.

Zarówno sam przedsiębiorca, jak i personel zajęty w przedsiębiorstwie, obowiązany jest udzielać organom kontrolującym wszelkich wyjaśnień, potrzebnych do ustalenia opłaty w myśl ustawy niniejszej.

Art. 16. Osoby, winne:

1) nieprowadzenia księgi sprzedaży przedmiotów zbytku (art. 9), albo niezapisania do niej wypadku sprzedaży lub wpisania danych niezgodnych z prawdą;

2) nieuiszczenia opłaty w przepisanym terminie lub w przepisany sposób;

3) uwolnienia się od opłaty za pomocą podania fałszywych okoliczności lub świadomie nieprawdziwego oświadczenia w celu całkowitego lub częściowego uchylenia się od opłaty —

ulegają karze grzywny do pięćdziesięciokrotnej wysokości kwoty, na której utratę Skarb narażono lub którą uiszczono po upływie przepisanego terminu, albo w sposób niezgodny z przepisami (art. 10).

Niezależnie od grzywny, winny obowiązany jest uiścić brakującą kwotę opłaty.

W razie niemożności określenia kwoty, na której utratę Skarb narażono, nakłada się grzywnę w wysokości od 100 do 100.000 marek.

W razie trzykrotnego ukarania jednej i tej samej osoby w myśl artykułu niniejszego, władza orzekająca (art. 18) może w porozumieniu z władzą przemysłową zarządzić odebranie winnemu uprawnienia przemysłowego, względnie handlowego.

Art. 17. Za inne przekroczenia przeciwko postanowieniom niniejszej ustawy i wydanych na jej podstawie rozporządzeń winny ulega karze grzywny do 50.000 mk.

Art. 18. Orzeczenie w przedmiocie grzywny oraz w przedmiocie dodatkowego uiszczenia opłaty (art. 16 i 17) wydaje władza skarbowa. Od orzeczeń władzy skarbowej można w ciągu miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia wnieść odwołanie do władzy skarbowej wyższej instancji.

Władze te w obu wypadkach oznacza Minister Skarbu.

Odwołanie się do władzy drugiej instancji nie wstrzymuje wykonania orzeczenia co do ściągnięcia opłat. Wykonanie orzeczenia karnego wstrzymuje się aż do prawomocnego rozstrzygnięcia odwołania.

Władza skarbowa może zaraz po wydaniu orzeczenia karnego zarządzić zabezpieczenie grzywny na majątku skazanego.

Art. 19. Aż do wydania jednolitej dla całego Państwa ustawy o sądownictwie administracyjnem, decyzja władzy skarbowej, wydana wskutek odwołania, jest ostateczna. Do tego czasu zaskarżenie orzeczeń władz skarbowych nie może nastąpić w drodze sądowej.

Art. 20. Osoby, które z urzędu albo na wezwanie urzędowe, jako biegli lub znawcy, brały udział przy ustaleniu opłat w myśl niniejszej ustawy, obowiązane są zachować milczenie o urządzeniu i stosunkach przedsiębiorstwa, o których dowiedziały się przy wykonywaniu właściwej czynności urzędowej.

Za naruszenie powyższego obowiązku w celach nieurzędowych, urzędnicy państwowi będą karani w drodze dyscyplinarnej, inne osoby zaś podlegają z wyroku sądu karze pieniężnej do wysokości 100.000 mk. lub aresztu do 3 miesięcy.

Ściganie w drodze sądowej może nastąpić tylko na wniosek osoby poszkodowanej.

Art. 21. Do opłaty, niniejszą ustawą wprowadzonej, nie wolno ustanawiać dodatków lub opłat uzupełniających na rzecz związków i instytucji samorządowych.

Art. 22. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej prócz obszaru b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 23. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie miesiąca po jej ogłoszeniu.

Art. 24. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

Załącznik do art. 1 ustawy

Spis przedmiotów podlegających opłacie.

Pozycja	RODZAJ PRZEDMIOTU	Cena, przy której obowiązuje opłata
1	Przedmioty, wyrobione w całości lub części ze złota, platyny lub srebra, przedmioty pozłacane, platynowane lub posrebrzane i wszelkiego rodzaju imitacja złota, platyny lub srebra — o ile przedmioty te nie są narzędziami wytwórczemi lub nie służą do celów naukowych	ponad 100 mk. za sztukę
2	Perły, korale, kamienie szlachetne i pół szlachetne i wszelkiego rodzaju imitacje tych przedmiotów	ponad 100 mk. za sztukę
3	Oryginalne dzieła sztuk plastycznych, kopie i reprodukcje, nie umieszczone w książkach, celem wyjaśnienia tekstu	ponad 100 mk. za sztukę
4	Wyroby z porcelany i biskwitu dla ozdoby mieszkań, jako to: wazy, statuetki i t. p. przedmioty porcelanowe z malowidłami, złoceniami i ozdobami z miedzi i miedzianych stopów: kwiaty sztuczne z porcelany lub fajansu, służące do ozdoby	ponad 50 mk. za sztukę
5	Wyroby ze szkła, o ile mają jakiekolwiek ozdoby, oraz lustra szlifowane	ponad 100 mk. za sztukę
6	Przedmioty, służące do gier wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem kart do gry	ponad 50 mk. za komplet, potrzebny do gry
7	a) Instrumenty muzyczne wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem przeznaczonych dla celów szkolnych	ponad 200 mk. za sztukę
	b) Płyty reprodukcyjne	przy każdej cenie
8	Artykuły toaletowe: bielidło, róż, puder, środki do farbowania włosów, pomady, maści kosmetyczne wszelkiego rodzaju, perfumy, esencje, wody toaletowe	przy każdej cenie

Pozycja	RODZAJ PRZEDMIOTU	Cena, przy której obowiązuje opłata
9	Futra, skóry na futra (z wyjątkiem zwykłych skór baranich, owczych, jagnięcych, króliczych, zajęczych i kozich) i wyroby ze skór na futra nawet w tym razie, gdy stanowią tylko część składową przedmiotu, chyba, że byłyby tylko ozdobą przedmiotu. (Kołnierzy i podszewek nie uważa się za ozdobę	przy każdej cenie
10	Koronki i hafty:	
	a) jeśli towar jest sprzedawany według długości	ponad 50 mk. za metr
	b) jeśli towar sprzedaje się jako sztukę (w całości)	ponad 50 mk. za sztukę
11	a) Dywany i kobierce	ponad 250 mk. za metr ²
	b) gobeliny, tkane obrazy, portjery do drzwi, firanki	ponad 50 mk. za 1 m. ²
12	Przybory do podróży: Kufry, torby podróżne i walizki, o ile są sporządzone ze skóry, oraz pledy podróżne, nesesery	ponad 100 mk. za sztukę
13	a) Środki przewozowe motorowe (samochody, łodzie motorowe), z wyjątkiem przeznaczonych wyłącznie do przewozu ciężarów	przy każdej cenie
	b) Obręcze gumowe na koła powozowe	przy każdej cenie
14	Wszelkiego rodzaju antyki i przedmioty, których wartość wynika z ich dawniejszego pochodzenia, z wyjątkiem książek	ponad 100 mk. za sztukę

(Dz. Ust. R. P. Nr. 79 z d. 20 sierpnia 1920 r. poz. 528).

520.

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Skarbu, celem wykonania ustawy z dnia 16 lipca 1920 roku (Dzien. Ust. R. P. Nr. 73, poz. 498) o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach bezpośrednich i stemplowych) na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

Na zasadzie art. 20 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dzien. Ust. R. P. Nr. 73, poz. 498) *) zarządzam, co następuje:

CZĘŚĆ I.

Dział I.

§ 1 (do art. 2). Uwolnienie kwitów i rachunków od opłaty stemplowej, przewidziane w art. 20 ust. 1 ros. ustawy o opłatach (Zb. Pr. Ces. Ros. t. V wyd. 1903 r.), nie zostało uchylone. Wobec tego kwitu i rachunki, opiewające na kwoty do 9 mk. włącznie (§ 17 rozp. b. c. i k. Gen. Gub. wojskowego z 27/8 1918, Dz. Rozp. c. i k. Zarządu wojskowego Część XVI, Nr. 53 i ustawa z dnia 15/1 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26) nie podlegają opłacie.

*) Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 35—1920 r., poz. 492.

Kwity opiewające na kwotę wyższą niż 9 mk. ale nie przewyższającą 10.000 mk. podlegają opłacie w wysokości 50 fen. od każdej pełnej lub zaczętej setki. Kwity zaś opiewające na kwotę przewyższającą 10.000 mk. podlegają opłacie w wysokości 50 mk. od pierwszych 10.000 mk. oraz w wysokości 5 mk. od każdej pełnej lub zaczętej tysiączki, o którą kwitowana kwota przekracza 10.000 mk. (art. 50 ros. ust. stemplowej).

Opłata przypada tylko raz bez względu na ilość arkuszy kwitu.

To samo odnosi się do rachunków z tą tylko różnicą, że opłata od każdej pełnej lub rozpoczętej setki do 10.000 mk. wynosi po 20 fen. a od każdej tysiączki, przewyższającej 10.000 mk. po 2 mk.

§ 2 (do art. 3). Wskutek ustanowienia wymienionych w art. 3 dodatków wynoszą opłaty, przypadające w myśl ros. ustawy o opłatach, a mianowicie:

a) od dokumentów w przedmiocie tranzakcji handlowych, dotyczących kupna, sprzedaży towarów w myśl art. 57 ust. 3 0,2%
b) od aktów odstąpienia, kupna, dostawy i zamiany w myśl art. 51 ust. 1 i od zobowiązań w myśl art. 48, ust. 2 i art. 51 ust. 2 1%
c) od dokumentów i aktów w przedmiocie zawarcia spółek w myśl art. 51 ust. 1 . . 2%
d) od akcji w myśl art. 54 . . . . 3%

§ 3 (do art. 4). Prócz opłaty aljenacyjnej w wysokości 6%, należy przy pisemnych przeniesieniach nieruchomości pobierać tylko opłatę aktową kancelaryjną w myśl art. 280 ros. ustawy o opłatach, gdyż opłata stemplowa w myśl art. 51 ust. 1 wspomnianej ustawy w zastosowaniu do aktów przeniesienia nieruchomości zostaje zniesioną.

Dział II.

§4 (do art. 6 i 7). Wskutek ustanowienia wymienionych w art. 6 dodatków, wynoszą opłaty, przypadające w myśl taryfy stemplowej, wprowadzonej rozporządzeniem z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. dla b. Gen. Gub. Warszawskiego Nr. 40, poz. 127), a mianowicie:

a) od umów kupna towarów, przeznaczonych na odsprzedanie lub do przerobienia, albo do bezpośredniego zużycia w przemyśle w myśl poz. 11, a, 3) . . . 0,2%
b) od aktów odstąpienia w myśl poz. 1, od aktów przeniesienia ruchomości i wierzytelności w myśl poz. 10, c) 2) i 3) i 11, a, 2), od umów o dostawę w myśl poz. 12, od obligów w myśl poz. 19, a, 1) i 2), od aktów zamiany w myśl poz. 21 i od protokułów licytacji w myśl poz. 26 . . 1%
c) od aktów zawarcia spółek w myśl poz. 10, d 2%
d) od zawarcia spółek akcyjnych w myśl poz. 10, a, 1) i 10, b) 3%
e) od przeniesienia nieruchomości w myśl poz. 10, c, 1) i 11, a, 1) 6%

Stawkę tę stosuje się również przy sprzedaży na rzecz potomstwa, gdyż przepis poz. 11, a, 1) część druga zostaje uchylony (art. 7).

§ 5 (do art. 9). Przewidziane w poz. 16, a, 1), 17, a, 1) i 17, b uwolnienie kwitów i rachunków, opiewających na kwotę do 5 mk. włącznie nie zostało uchylone. Wobec tego kwity i rachunki opiewają-

ce na kwotę do 5 mk. włącznie żadnej opłacie nie podlegają.

Kwity opiewające na kwoty wyższe niż 5 mk. podlegają opłacie po 50 fen. od każdej pełnej lub rozpoczętej setki (§ 9 rozp. z r. 1916 Dzien. Rozp. dla b. G. G. Warsz. Nr. 40, poz. 126).

Rachunki opiewające na kwoty wyższe niż 5 mk. podlegają opłacie po 50 fen. od każdych pełnych lub rozpoczętych 250 mk.

Opłaty te przypadają tylko raz, bez względu na ilość arkuszy kwitu lub rachunku.

CZĘŚĆ II.

§ 6 (do art. 11). Tym artykułem nie została zniesiona stała opłata stemplowa w myśl poz. tar. 65, A; b) ustawy z 13/12 1862 Dz. p. p. Nr. 89 i § 9 c, ces. rozp. z 28/8 1916 Dz. p. p. Nr. 281.

§ 7 (do art. 13). Przy obliczeniu opłat od rachunków w myśl art. 13 nie ma zastosowania przepis § 7 ustawy z 13/12 1862 Dz. p. p. Nr. 89. Wobec przewidzianego w ostatnim zdaniu tegoż artykułu zaokrąglenia, rachunki podlegają opłacie stemplowej po 10 fen. od każdych pełnych lub rozpoczętych 50 mk. Opłata przypada tylko raz, bez względu na ilość arkuszy rachunku.

§ 8 (do art. 15). Wobec ustanowienia w art. 15 dodatków w wysokości 200% względnie 300%, należy przypadającą od akcji (poz. tar. 55 B, 2, a) i b) opłatę według skali III pomnożyć przez trzy, a opłatę przypadającą od aktów zawarcia spółki (poz. tar. 55 B, 2, c), według skali II przez cztery.

§ 9 (do art. 17). Według art. 17, b, ustęp 2 została zmieniona między innemi i opłata przypadająca od podań w myśl poz. tar. 43, b, 1). Dotyczy to jednak tylko stałej opłaty, nie zaś opłaty wynoszącej 5% podatku zarobkowego, według przepisu zawartego w końcowym ustępie tejże poz. taryfy. Przepis ten zatem pozostaje nadal w mocy.

CZĘŚĆ III.

§ 10 (do art. 19). Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie razem z ustawą, t. j. z dniem 11 września 1920 r.

Warszawa, dnia 25 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *Rybarski.*

521.

OKÓLNIK L. 1056/20.

Do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu Skarbu.

Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę wszystkich władz i urzędów, podległych Ministerstwu Skarbu, że z dniem 11 września b. r. wchodzi w życie ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o tymczasowem podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego (Dz. U. Nr. 73, poz. 498) oraz rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy (Dz. U. Nr. 84, poz. 562). Podwyższenie to odnosi się do opłat stemplowych od kwitów, rachunków, aktów załączenia i podwyższenia kapitału zakładowego spółek, akcyj, skryptów dłużnych, umów o przeniesienie nieruchomości i ruchomości, pełnomocnictw, **podań, załączników i świadectw urzędowych.** Wskutek tych przepisów ulegną zmianie także opłaty stemplowe, unormowane przez Ministerstwo Skarbu w instrukcjach dla urzędów państwowych, mających siedzibę na obszarze b. okupacji niemieckiej i austro-węgierskiej, w przedmiocie opłat stemplowych od umów o dostawę lub robotę, zawieranych przez te urzędy. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr. 8/19, poz. 111 i Nr. 22/19, poz. 311). Ministerstwo Skarbu poleca zatem powyższym władzom i urzędom, aby się z tymi przepisami należycie zapoznały, odpowiednio je stosowały i czuwały nad ich prawidłowem wykonaniem.

Warszawa, dnia 7 września 1920 r.

W zastępstwie:

(—) *Kozubowski.*

522.

OKÓLNIK Nr. 1073/20 S. IV.

Do wszystkich Izb Skarbowych, do Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych, na obszarze b. okupacji niemieckiej.

Ponieważ ujawniła się różnica zdań w sprawie wykładni ustępów a) i c) pozycji 10 taryfy stemplowej, ogłoszonej rozporządzeniem b. Gen.-Gubernatora warszawskiego z dnia 19 lipca 1916 r. Dz. rozp. nr. 40, poz. 126, Ministerstwo Skarbu oznajmia:

Jeżeli akcjonarjusze bądź przy zawiązaniu Spółki akcyjnej bądź przy powiększeniu kapitału zakładowego Spółki akcyjnej, już istniejącej, wnoszą do spółki częściowo gotówkę a częściowo **wkłady rzeczowe,** to należy uiścić **dwa,** lub nawet **trzy** rodzaje opłat stemplowych, w szczególności:

1) Od całego kapitału zakładowego spółki akcyjnej (przy zawiązaniu spółki) względnie od **całej** podwyżki kapitału (przy powiększeniu kapitału zakładowego) należy się opłata w myśl **ustępu a)** pozycji taryfowej 10. Ta opłata wynosiła do dnia 10 września 1920 r. — 2%; od dnia 11 września 1920 r., t. j. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 16 lipca 1920 r., Dz. Ust. Nr. 73, poz. 498, wynosi 3% (art. 6 b. powołanej ustawy).

2) **Od wkładów rzeczowych,** o ile one składają się z **nieruchomości,** uiścić należy opłatę, przewidzianą w ustępie c) 1 pozycji taryfowej 10. Ta opłata wynosiła do dnia 10 września 1920 r. — 5%, od dnia 11 września b. r. wynosi 6% (art. 6 a. powołanej ustawy z dn. 16 lipca 1920 r.).

3) Od wkładów rzeczowych o ile nie obejmują **przedmioty ruchome** (w szczególności też wierzytelności lub patenty na wynalazki) albo o ile polegają na przyrzeczeniu wykonania pracy — należy uiścić opłatę w myśl ustępów c) 2) lub c) 3) pozycji taryfowej 10. Ta opłata wynosiła do dnia 10 września 1920 roku — ½%, obecnie wynosi 1% (art. 6 c powołanej ustawy z dnia 16 lipca 1920 r.).

Przykład. Przy założeniu spółki akcyjnej ustalono jej kapitał zakładowy w wysokości 10.000.000 marek. Akcjonarjusze wnieśli tylko 6.000.000 marek gotówką. Resztę pokryto wniesieniem nieruchomości których wartość wynosi 3.000.000 marek oraz przedmiotów ruchomych wartości 1.000.000 marek.

Należy uiścić:

1) od 10.000.000 marek — 3%
2) od 3.000.000 marek — 6%
3) od 1.000.000 marek — 1%

Wykładnia powyższa opiera się na następującem postanowieniu pozycji taryfowej 10. a): „Jeżeli się nabywa akcje nie za gotówkę, to zamiast powyższego obliczenia wartości, należy przyjąć łączną wartość świadczenia wzajemnego (wkładu rzeczowego)". Ze słów powyższych wynika zupełnie jasno, że wkłady rzeczowe w żadnym razie nie mogą spowodować zmniejszenia podstawy wymiaru tj. ustalenia jej w sumie niższej, aniżeli w razie wpłacenia całego kapitału zakładowego gotówką. Ustawodawca dodał cytowane postanowienie w celu wręcz przeciwnym: chodzi o to, aby wśród pewnych okoliczności pobierano opłatę trzyprocentową od kwoty wyższej, niż ta, którą podano w umowie spółki, jako sumę kapitału zakładowego; ma to miejsce wówczas, gdy wartość rzeczywista wkładów rzeczowych wynosi więcej, niż kurs emisyjny akcyj, wydanych wzamian za te wkłady.

Za trafnością tej wykładni przemawiają również następujące okoliczności: Pozycja 10 a) taryfy stemplowej okupacyjnej, wzorowana jest na pozycji 1 A) a) taryfy stemplowej dla Rzeszy Niemieckiej (w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 3 lipca 1913 r.). Ta ostatnia zawiera postanowienie równobrzmiące z wyżej przytoczonem, a komentatorzy ustawy stemplowej niemieckiej i judykatura niemiecka pojmują zgodnie przepis ów tak, jak wyżej wyjaśniono.

Władze skarbowe mają przy rewizjach stemplowych u notarjuszów zwracać baczną uwagę na ścisłe przestrzeganie zasady, ustalonej niniejszym okólnikiem.

Warszawa, d. 11 września 1920 r.

Minister Skarbu:
w z. (—) *Kozubowski.*

Pożyczki państwowe.

523.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu — Urząd Pożyczek Państwowych — podaje do wiadomości, że termin zamknięcia subskrybcji dla terenów, które były pod inwazją bolszewicką (wschodnia Małopolska, Kresy wschodnie), oraz dla Księstwa Cieszyńskiego, przenosi się na dzień 31 października 1920 roku.

(Monitor Polski Nr. 218 — 1920 r.).

Sprawy walutowe.

524.

STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Dnia 20-go września 1920 r.

Dnia 10-go września obieg wynosił	Mk. 31.804.081.975.50
Od dnia 10/IX do 20/IX wypuszczono	„ 61.272.145.—
Do dnia 20-go września puszczono w obieg ogółem .	Mk. 31.865.354.120.50
W tem na podstawie artykułu 2 Ustawy z dnia 26-go marca 1920 r. (Dziennik Ustaw Nr. 31 poz. 179)	M. 2.118.780.043.63

Naczelny Dyrektor:
(—) *Steczkowski.*

Główny Skarbnik:
(—) *Marjan Karpus.*

Pożyczki premjowe.

525.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Skarbu
z dnia 9 września 1920 roku
w przedmiocie przeprowadzenia 4%-ej Państwowej Pożyczki Premjowej.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. *) (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 61 z 1920 r. poz. 391) zarządzam w wykonaniu tejże ustawy, co następuje:

Art. 1. 4%-wą Państwową Pożyczkę Premjową wypuszcza się z dniem 1 października 1920 r. w wysokości do 5 miljardów marek polskich.

Obligacje tej pożyczki oznaczone będą siedmiocyfrowemi numerami bieżącemi od 0.000.001 do 5.000.000.

Art. 2. Losowanie przewidzianej w art. 4 ustawy wygranej w kwocie miljona marek polskich odbywać się będzie we właściwych terminach bez względu na wynik subskrypcji pożyczki.

O ile wygrana padnie na numer obligacji nie sprzedanej, wówczas przypada ona na rzecz Skarbu.

Wygraną otrzymuje posiadacz tej obligacji, której numer wylosowany będzie w sposób określony w art. 3—8 niniejszego rozporządzenia.

Art. 3. Obligacja, oznaczona numerem 5.000.000 nie podlega sprzedaży, a numer ten losowaniu tak, że najwyższym numerem na który może paść wygrana, będzie 4.999.999.

Art. 4. Losowanie odbywać się będzie publicznie w Warszawie w lokalu Kasyna Urzędników Państwowych przy ul. Nowy-Świat 67 w soboty o godzinie 1-ej po południu.

*) Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 28—1920 r., poz. 425.

Losowanie przeprowadza Komisja rządowa, złożona z przedstawicieli Ministerstwa Skarbu ;— w tej liczbie przedstawicieli Centralnego Urzędu 4%-ej Państwowej Pożyczki Premjowej, względnie Urzędu Pożyczek Państwowych, notarjusza i protokulanta przy współudziale dwuch obywateli, wyznaczonych przez Prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Art. 5. Losowanie składa się z siedmiu ciągnień; wylosowane w nich cyfry, zestawione obok siebie w porządku, w jakim zostały wyciągnięte, dają numer obligacji wygrywającej.

W tym celu, przed rozpoczęciem losowania wsypuje się do urny, oznaczonej Nr. 1 pięć zwitków z cyframi: 0, 1, 2, 3 i 4; zaś do drugiej urny, oznaczonej Nr. 2 — dziesięć zwitków z cyframi: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Po zmieszaniu zwitków w obu urnach wyciąga się z urny Nr. 1 jeden zwitek; następnie z urny (koła) Nr. 2 dokonywa się ciągnień sześciu dalszych cyfr, używając przy każdem ciągnieniu nowej serji zwitków.

Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu odczytuje każdorazowo wyciągniętą cyfrę i okazuje zwitek publiczności, zaś po ukończeniu wszystkich siedmiu ciągnień, ogłasza numer, na który padła wygrana.

Mieszania i ciągnienia zwitków dokonują publicznie sieroty z ochron, utrzymywanych przez Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności.

Zamiast urn można przy losowaniu użyć ruchomych kół loteryjnych.

Art. 6. O ile we wszystkich siedmiu ciągnieniach wypadną same zera, wówczas powtarza się ciągnienie siódmej cyfry; o ile wygrana padnie na numer, który już wylosowano w poprzednich ciągnieniach, wówczas zarządza się ponowne ciągnienie wszystkich siedmiu cyfr w sposób przepisany w art. 5.

Urzędowy wykaz numerów wylosowanych w poprzednich ciągnieniach powinien być wyłożony w sali losowania w odpowiedniej ilości egzemplarzy do wglądu publiczności.

Art. 7. Do końca roku 1920 wylosowuje się wygraną z pośród tej ilości obligacji, którą — dopełnioną do numerów półmiljonowych względnie miljonowych do dnia losowania oddano do sprzedaży.

W tym celu przedstawiciel Ministerstwa Skarbu ogłasza przed rozpoczęciem losowania najwyższy numer, który ma być objęty losowaniem i w związku z tem zarządza wsypanie zwitków z odpowiedniemi cyframi do urny dla pierwszego, ewentualnie drugiego ciągnienia (pierwszej, ewentualnie drugiej cyfry).

Art. 8. Dzień, miejsce i godzinę losowania, skład Komisji, ilość złożonych do każdej urny (koła) zwitków oraz wyszczególnienie umieszczonych na nich cyfr, wylosowaną w każdem ciągnieniu cyfrę, numer wygrywającej obligacji, ewentualnie zarządzenie powtórnego losowania i jego wynik — notuje się w protokule, który podpisują wszyscy członkowie Komisji.

Warszawa, d. 9 września 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *Rybarski.*

(Dz. Ust. Nr. 91—1920 r., poz. 599).

Przepisy o stosunkach handlowych z zagranicą.

526.

USTAWA

z dnia 15 lipca 1920 roku

o obrocie towarowym z zagranicą.

Art. 1. Wszelki ruch towarowy (przywóz, wywóz i tranzyt) przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy.

Przepisy wykonawcze orzekną, które zamówienia rządowe nie podlegają postanowieniom niniejszej ustawy w całości lub w części.

Władze kierujące obrotem z zagranicą.

Art. 2. Obrotem towarowym z zagranicą kierują podległe Ministrowi Przemysłu i Handlu:

a) Główny Urząd Przywozu i Wywozu, jako wyższa instancja,

b) Izby Przywozu i Wywozu, powstające w poszczególnych gałęziach gospodarstwa dla celów kierowania obrotem z zagranicą w danej gałęzi i

c) okręgowe urzędy przywozu i wywozu w tych gałęziach gospodarstwa, które nie posiadają Izb Przywozu i Wywozu, jako niższe instancje.

Art. 3. W skład Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu wchodzą:

1. Przewodniczący, mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

2. Przedstawiciele Ministerstw:

Przemysłu i Handlu	w liczbie	2,
Skarbu	„	2,
Rolnictwa i Dóbr Państwow.	„	1,
Aprowizacji	„	1,
Kolei Żelaznych	„	1,

3. Przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji społeczno-gospodarczych, wysłani przez te stowarzyszenia i organizacje. Listę stowarzyszeń i organizacji, uprawnionych do wysyłania swych przedstawicieli do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, ustala Minister Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia ze wskazaniem liczby przedstawicieli każdego stowarzyszenia i organizacji. Każde stowarzyszenie lub organizacja rozporządza jednym głosem.

4. Przedstawiciele Izb Przywozu i Wywozu i urzędów okręgowych przywozu i wywozu w liczbie od jednego do trzech od każdej Izby, bądź urzędu z prawem jednak jednego głosu. Minister Przemysłu i Handlu oznaczy dla każdej Izby, bądź urzędu liczbę przedstawicieli w wymienionych granicach.

W posiedzeniach Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu biorą udział komisarze przy Izbach Przywozu i Wywozu (art. 8), oraz uczestniczą z głosem doradczym osoby, zaproszone przez przewodniczącego w charakterze rzeczoznawców.

Art. 4. Regulamin Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, zatwierdzony przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi sposób postępowania urzędu, w szczególności podział urzędu na wydziały i czynności tych wydziałów, z zastrzeżeniem spraw, bezwzględnie podlega-

jących kompetencji ogólnego zebrania członków Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

Art. 5. Odpowiedzialnym wobec Ministra Przemysłu i Handlu za działalność Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu jest przewodniczący Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu. Przewodniczący ma prawo, a na żądanie przedstawiciela Ministerstwa Skarbu ma obowiązek wstrzymać każdą uchwałę bądź wydziału, bądź ogólnego zebrania członków Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu i przedstawić ją w ciągu siedmiu dni do uznania Ministra Przemysłu i Handlu. O ile wstrzymanie uchwały nastąpiło na żądanie przedstawiciela Ministerstwa Skarbu, Minister Przemysłu i Handlu wydaje orzeczenie w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6. Uchwały wydziałów i ogólnego zebrania członków Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu zapadają i są prawomocne bez względu na liczbę obecnych członków.

Art. 7. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu na podstawie danych, przedstawionych mu przez zainteresowane gałęzie gospodarstwa, powołuje powstałe z ich własnej inicjatywy Izby Przywozu i Wywozu do pełnienia czynności w myśl niniejszej ustawy.

Regulaminy, określające skład oraz zakres działania Izb Przywozu i Wywozu dla poszczególnych gałęzi gospodarstwa, zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Jeżeli w danej gałęzi powstanie organizacja wywozowa, Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu może polecić zarządowi tej organizacji pełnienie czynnosci Izby Przywozu i Wywozu.

Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu może pozbawić prawa regulowania obrotu towarowego z zagranicą powołane do tego przez siebie uprzednio poszczególne Izby Przywozu i Wywozu.

Art. 8. Przy Izbach Przywozu i Wywozu urzędują komisarze rządowi, wysyłani przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Komisarz rządowy ma prawo sprzeciwu i zawieszenia uchwały Izby.

O ile w przeciągu pięciu dni od dnia wpływu sprzeciwu komisarza rządowego do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu Główny Urząd nie uchyli uchwały Izby Przywozu i Wywozu, uchwała Izby Przywozu i Wywozu ma moc obowiązującą.

Art. 9. Okręgowe Urzędy Przywozu i Wywozu ustanawiane są w miarę potrzeby w poszczególnych ośrodkach wytwórczości i handlu i składają się z urzędników, mianowanych przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, oraz z zaproszonych przez niego przedstawicieli poszczególnych gałęzi gospodarstwa, niezorganizowanych w Izby Przywozu i Wywozu.

Liczbę członków okręgowych urzędów przywozu i wywozu, siedzibę i okręg każdego z tych urzędów oraz ich regulamin wewnętrzny ustali rozporządzenie wykonawcze Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zakres działania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

Art. 10. Główny Urząd Przywozu i Wywozu wykonywa nadzór nad obrotem towarów z zagranicą.

W szczególności Główny Urząd Przywozu i Wywozu:

1. Ustala rodzaje towarów, przewidziane w art. 13.
2. Zwalnia poszczególne partje towarów od zakazu przywozu, względnie wywozu.
3. Przedstawia wnioski, dotyczące:
   a) walut, za które mogą być sprzedawane towary zagranicą (art. 15),
   b) wysokości opłat i premji wywozowych (art. 18).
4. Zatwierdza wnioski Izb Przywozu i Wywozu, do tego przez Główny Urząd upoważnionych, w przedmiocie ustalania ryczałtów wywozowych, przeznaczonych dla prywatnych tranzakcji wyrównawczych, i w przedmiocie planu rozporządzenia temi ryczałtami.
5. Wydaje pozwolenia na poszczególne tranzakcje wyrównawcze w tych wypadkach, które nie są załatwiane przez Izby Przywozu i Wywozu (art. 11 p. 3), i nadzoruje ich prawidłowe przeprowadzania.
6. Normuje na dany okres czasu:
   a) ryczałty najniższego wywozu przymusowego, względnie dozwolonego najwyższego dla poszczególnych gałęzi wytwórczości,
   b) w miarę potrzeby ryczałty przywozu dla danych rodzajów towarów.
7. Rozstrzyga sprzeciwy, zgłoszone przez komisarzy rządowych przy Izbach Przywozu i Wywozu (art. 8).
8. Ustala jednolity sposób postępowania Izb Przywozu i Wywozu, lub okręgowych urzędów przywozu i wywozu przy dokonywaniu czynności, wchodzących w zakres ich działania. oraz wysokość opłat manipulacyjnych, pobieranych przez te władze przy wydawaniu pozwoleń na wywóz, względnie na przywóz.
9. Ustala na podstawie umów międzynarodowych lub wskazań Rządu zasady ruchu tranzytowego przez obszar Rzeczypospolitej Polskiej dla poszczególnych państw oraz wydaje pozwolenia tranzytowe.
10. Rozstrzyga spory wynikłe w Izbach Przywozu i Wywozu i w okręgowych urzędach przywozu i wywozu, rozpatruje zażalenia, zgłoszone przez osoby trzecie na działalność Izb Przywozu i Wywozu i okręgowych urzędów przywozu i wywozu
11. Nadzoruje działalność Izb Przywozu i Wywozu i okręgowych urzędów przywozu i wywozu oraz przedstawia wnioski w zakresie ogólnej polityki przywozowo-wywozowej.

Zakres działania Izb Przywozu i Wywozu.

Art. 11. W zakresie gałęzi gospodarstwa przez siebie przedstawianych Izby Przywozu i Wywozu:

1. Udzielają pozwoleń na wywóz, względnie na przywóz, w myśl postanowień niniejszej ustawy, w szczególności ustanawiają ceny (art. 14), poniżej których towary na wywóz nie mogą być sprzedawane; zysk wywozowy, warunki płatności, ewentualnie zabezpieczeń, akredytyw i terminy wpłacania waluty (art. 23).
2. Przedstawiają Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu wnioski w przedmiocie:

a) ryczałtów wywozu — najniższego przymusowego i najwyższego dozwolonego;

b) perjodycznego ustalania ryczałtów wywozowych, przeznaczonych dla tranzakcji wyrównawczych oraz planu rozporządzeń temi ryczałtami, o ile zostaną do tego przez Główny Urząd upoważnione;

c) oznaczania walut, za które towary mogą być sprzedawane na wywóz;

d) wysokości opłat i premji wywozowych (art. 18).

3. Rozdzielają przewidziane w punkcie 2 lit. a) niniejszego artykułu ryczałty pomiędzy poszczególnych wywożących;

4. Prowadzą statystykę, tak pod względem ilości, jak i wartości przywożonych i wywożonych surowców, półfabrykatów, gotowych towarów oraz środków pomocniczych.

5. Zbierają wiadomości o cenach i konjunkturach na rynkach zagranicznych i udzielają ich Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu oraz przywożącym i wywożącym na ich żądanie.

6. Przedstawiają Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu szczegółowe sprawozdania z działalności w ustalonych przez Główny Urząd Przywozu i Wywozu okresach czasu.

7. Sprawują nadzór nad działalnością wywożących i przywożących, którzy obowiązani są ten nadzór Izbom ułatwiać.

Zakres działania okręgowych Urzędów Przywozu i Wywozu.

Art. 12. Okręgowe Urzędy Przywozu i Wywozu spełniają określone w art. 11 czynności w stosunku do tych gałęzi gospodarstwa, które nie posiadają Izb Przywozu i Wywozu.

Zasady obrotu towarowego z zagranicą.

Art. 13. Towary przywożone i wywożone dzielą się na następujące rodzaje:

1. towary, których przywóz, względnie wywóz po dopełnieniu warunków, przewidzianych niniejszą ustawą oraz taryfą i przepisami celnemi, nie wymaga specjalnego pozwolenia;

2. towary, których przywóz względnie wywóz jest zabroniony,

3. towary, które przywozić względnie wywozić można jedynie za specjalnem pozwoleniem.

Wykazy towarów objętych punktem 1 i 2 będą ogłaszane w „Monitorze Polskim".

Art. 14. Ceny wywozowe (art. 11 p. 1) powinny być zbliżone do przeciętnych cen bieżących danego towaru na rynku odbiorczym z potrąceniem kosztów z wywozem i sprzedażą związanych.

W razie usprawiedliwionej przyczyny, wywożący ma prawo sprzedać towar i poniżej przeciętnych cen bieżących na rynku odbiorczym. Powołaną do oceny, czy wskazana przez wywożącego przyczyna może być uznana za usprawiedliwiającą, jest władza udzielająca pozwolenia na wywóz, której tej należy przedstawić odnośne dowody.

Art. 15. Wywożone towary, z wyjątkiem wywożonych na zasadzie tranzakcji wyrównawczych, mogą być sprzedawane jedynie za waluty, które oznaczać będzie Minister Skarbu po zasięgnięciu zdania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu (art. 10 p. 3 lit. a).

Art. 16. Tranzakcje wyrównawcze dozwolone są tylko dla uskutecznienia przywozu surowców, maszyn, narzędzi i pomocniczych środków wytwarzania.

Artykuły 15 i 16 nie dotyczą umów wyrównawczych, zawieranych przez Rząd.

Art. 17. Obliczone zgodnie z art. 14 sumy w walucie zagranicznej, uzyskane ze sprzedaży towarów za granicą, wpływają do Skarbu.

Wywożącemu wypłaca się rownowartość w walucie krajowej według kursu dnia przekazania waluty zagranicznej Skarbowi, po potrąceniu opłat wywozowych (art. 18).

Art. 18. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu zdania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu (art. 10 p. 3 lit. b) ma prawo dla poszczególnych rodzajów towarów, wywożonych za granicę, ustanawiać w zależności od konjunktury w kraju i za granicą opłaty wywozowe.

Opłaty te będą podawane z góry do wiadomości przez Ministra Skarbu.

Opłaty te będą pobierane w postaci procentów od zysku wywozowego.

W razie sprzedania towaru za walutę obcą opłaty te będą potrącane w walucie polskiej od sumy, wypłacanej wywożącemu w myśl art. 17-go.

Normy rzeczonych opłat stosują się wyłącznie do tranzakcji wywozowych, zawartych w tym okresie czasu, dla którego normy te zostały ustanowione.

Od opłat, przewidzianych w niniejszym artykule, wolne są towary, wywożone dla dokonania tranzakcji wyrównawczych, przewidzianych w art. 16.

Mogą być również na wniosek Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu zwalniane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu od przewidzianych w artykule niniejszym opłat wywozowych wytwory w tych gałęziach wytwórczości, które wyłącznie albo w przeważnej mierze sprowadzają z zagranicy surowce, względnie półfabrykaty do przeróbki, lub których wywóz wymaga specjalnego poparcia.

Gdyby zwolnienie od opłat okazało się niedostateczne dla zabezpieczenia wywozu, Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ma prawo ustanawiać premje wywozowe, które muszą być ogłaszane w „Monitorze Polskim".

Za zysk wywozowy uważa się różnicę pomiędzy ceną wwozową (art. 14) a ceną wewnętrzną.

W tych dziedzinach wytwórczości, w których ceny ustanawia Rząd, a także dla tych towarów, które nie mają zbytu na rynku wewnętrznym, o ile na prośbę wywożącego Główny Urząd Przywozu i Wywozu wyrazi swą zgodę, za zysk wywozowy uważa się różnicę pomiędzy ceną wywozową (art. 14) danego towaru a kosztami jego produkcji z doliczeniem godziwego zysku. Wywożący jednak winien wysokość tych kosztów udowodnić Izbie Przywozu i Wywozu lub okręgowemu urzędowi przywozu i wywozu.

Art. 19. Na cele odnawiania urządzeń technicznych w tych gałęziach wytwórczości, w których ceny produktów na rynku wewnętrznym oznacza Rząd, same zaś produkty nie mogą być wywożone za granicę, Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może ustanawiać osobne dodatki do cen wewnętrznych dla tych grup odbiorców, które wskutek uzyskanego przydziału wymie-

nionych produktów swoje własne wytwory wywożą za granicę.

Art. 20. Uzyskane od przedsiębiorstwa, którego wytwory zostały wywiezione za granicę, sumy w walucie zagranicznej (art. 17) wraz z pobranemi od niego opłatami wywozowemi (art. 18) są przeznaczone przedewszystkiem na niezbędne zakupy za granicą środków wytwarzania dla tegoż przedsiębiorstwa. Izby Przywozu i Wywozu korzystają z tego samego prawa dla całej grupy tych przedsiębiorstw, które danej Izbie podlegają.

Art. 21. Dla towarów, wywożonych drogami kołowemi dla bezpośredniego użytku mieszkańców pasa pogranicznego państw sąsiednich, Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu na wniosek Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, ustanawia opłatę wywozową w markach polskich.

Sprzeciw komisarza powinien być wniesiony do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu w terminie trzydniowym od dnia powzięcia uchwały przez Izbę Przywozu i Wywozu.

Obowiązki wywożących.

Art. 22. Każdy wywożący i wytwórca obowiązany jest w razie przydzielenia mu do wywozu najniższego ryczałtu przymusowego (art. 11 p. 3), wywieść za granicę w wyznaczonym mu przez Izbę Przywozu i Wywozu lub okręgowy urząd przywozu i wywozu terminie najniższy ryczałt.

Art. 23. Wywożący obowiązany jest przelać walutę zagraniczną (art. 17) do jednej z instytucji finansowych, wskazanych przez Ministra Skarbu, w terminie, przez Izbę Przywozu i Wywozu lub okręgowy urząd przywozu i wywozu wyznaczonym.

Postanowienia karne.

Art. 24. Winni:

a) przywozu i wywozu towarów, do przywozu i wywozu zakazanych,

b) ukrycia całej albo części waluty, która w myśl art. 17 i 23 winna być przelana do instytucji finansowej, wskazanej przez Ministra Skarbu — ulegną grzywnie do wysokości wartości towarów, względnie podwójnej sumie ukrytej waluty.

Niezależnie od przewidzianych kar towar, będący przedmiotem przekroczenia, bez względu na to, czyją stanowi własność, może uledz konfiskacie na rzecz Skarbu Państwa.

Winni niewywiezienia bez usprawiedliwionych przyczyn najniższego ryczałtu, wyznaczonego przez Izbę Przywozu i Wywozu, względnie przez okręgowy urząd przywozu i wywozu, podlegają grzywnie do 50% wartości niewywiezionego ryczałtu.

Winni niestosowania się do innych przepisów niniejszej ustawy, oraz rozporządzeń na jej podstawie wydanych, o ile nie podlegają surowszemu ukaraniu, wedle obowiązujących ustaw karnych, ulegną grzywnie do 50.000 marek.

Usiłowania i udział będą karane.

Art. 25. Kary, przewidziane niniejszą ustawą, nie będą stosowane, jeżeli towary, przywiezione z zagranicy bez uzyskania pozwolenia, będą w przeciągu terminu określonego rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, zgłoszone pogranicznemu urzędowi celnemu przez właścicieli lub osoby, upoważnione do rozporządzenia tym towarem.

W ciągu dwóch tygodni od chwili tego zgłoszenia właściciele lub osoby upoważnione do rozporządzenia tym towarem, o ile w tym czasie nie przedłożą urzędowi celnemu pozwolenia na przywóz, mają prawo nadesłane towary cofnąć za granicę w przeciwnym razie towar podlega konfiskacie na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 26. Właściwemi do orzekania są:

a) sądy — w wypadkach, określonych w art. 24 lit a i b.

b) władze skarbowe — we wszystkich innych wypadkach.

Termin obowiązywania ustawy.

Art. 27. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu określi termin wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą: dekret Naczelnika Państwa z dnia 7 lutego 1919 r.,*) (Dz. Pr. z 1919 r. Nr. 15, poz. 216), oraz wszelkie sprzeczne z niniejszą ustawą rozporządzenia wykonawcze i postanowienia statutów instytucji państwowych, prowadzących operacje handlowe z zagranicą.

Przepisy przejściowe.

Art. 28. Do czasu wejścia w życie niniejszej ustawy czynności Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu pełni istniejąca Komisja Przywozu i Wywozu z tem, że wszystkie zasadnicze uchwały, powzięte przez Komisję Przywozu i Wywozu w okresie od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy do chwili utworzenia się Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, tracą moc swoją, o ile nie potwierdzi ich Główny Urząd Przywozu i Wywozu.

Wykonanie ustawy.

Art. 29. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, tudzież z Ministrem Sprawiedliwości; o ile zaś chodzi o wykonanie tej ustawy na obszarze b. dzielnicy pruskiej — Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. (—) *Henryk Strasburger.*

Minister Sprawiedliwości
(—) *St. Nowodworski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
(—) *W. Kucharski.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 79, z dn. 20 sierpnia 1920 r., poz. 527).

*) Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 5—1919 r., poz. 105.

Sprawy gospodarcze władz państwowych.

527.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Skarbu — do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedłużenia czasu pracy w zakładach graficznych i drukarniach, wykonywujących zamówienia Skarbu Państwa na druki płatnicze, z dnia 21 lipca 1920 r.

Na mocy art. 4-go rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1920 roku zarządza się co następuje:

Wyszczególnione w temże rozporządzeniu zakłady graficzne i drukarnie przy wykonywaniu wyłącznie zamówień Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na druki płatnicze i wymienne obowiązane są:

1) wywiesić niniejsze rozporządzenie w zakładzie pracy na miejscu widocznem;

2) zakomunikować pracownikom, że przedłużenie czasu pracy wymaga zawarcia nowej umowy z pracownikami, którym przysługuje prawo wymówienia pracy w terminie dwutygodniowym;

3) prowadzić dla każdego pracownika osobny wykaz godzin nadliczbowych z oznaczeniem należnej za nie płacy (art. 7 Ustawy z dnia 18-go grudnia 1919 roku);

4) wynagradzać pracę w godzinach nadliczbowych conajmniej 50% dodatkiem do płacy normalnej; za godziny nadliczbowe ponad dwie godziny dziennie dodatek ten ma wynosić conajmniej 100%; przy pracy akordowej dodatki powyższe winny być obliczane na podstawie płacy za czas, o ile ich umową inaczej, lecz zgodnie z wymaganiami art. 16-go Ustawy, nie unormowano.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Ed. Pepłowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *Chrzanowski.*

Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

(„Monitor Polski" Nr. 220—1920 r.).

528.

OKÓLNIK Nr. 4376 Dr.

Do Izb Skarbowych.

Oprócz książeczek emerytalnych, wprowadzone zostały przez P. U. E. arkusze płatnicze emerytury, pensji wdowiej i sierocej (wzory Wydz. Druków Min. Skarbu Nr. Nr. 825, 826 i 827), które mają być wydawane osobom pobierającym zaopatrzenie emerytalne (wraz ze wszystkimi dodatkami) w wysokości do 2.000 mk. rocznie, w cenie po 3 mk. za arkusz płatniczy. Cena książeczek emerytalnych zostaje podwyższona na Mk. 12 za egzemplarz, wskutek zwiększenia kosztów nakładu.

Nadmienia się, że wpływy ze sprzedaży książeczek i arkuszy płatniczych winny być przekazywane do Centralnej Kasy Państwowej z poleceniem zarachowywania ich na przychód na Dział 1 § 4, poz. 4 budżetu rozchodowego Ministerstwa Skarbu.

Ponieważ niejednokrotnie zapotrzebowania na druki emerytalne były otrzymywane od Kas Skarbowych, a w myśl p. d. § 34 rozporządzenia wykonawczego do Ustawy o organizacji Władz i Urzędów Skarbowych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 6, 1920 r., poz. 113) sporządzanie i wydawanie książeczek emerytalnych należy do kompetencji Izb Skarbowych, przeto znajdujące się obecnie w urzędach podległych druki emerytalne mają być niezwłocznie przez Izby Skarbowe przejęte. Zestawienie remanentu oraz ewentualne zapotrzebowanie na okres 3 miesięcy, Izby Skarbowy winny przesyłać co 3 miesiące Wydziałowi Druków Ministerstwa Skarbu.

Warszawa, d. 22 września 1920 r.

Minister Skarbu:
w z. ( ) *Juszkiewicz.*

Przepisy emerytalne.

529.

OKÓLNIK Nr. 57400/20 U. E. W. I.

Ministerstwo Skarbu poleca Izbie Skarbowej, aby począwszy od dnia 1 lipca 1920 r. pensje weteranów z 1831, 1848 i 1863 r., względnie ich wdów, wypłacała bez potrącenia ewentualnego zaopatrzeń ich ze Skarbu Państwa i bez względu na to, czy odnośne osoby mają w jakikolwiekbądź inny sposób zabezpieczoną starość, czy też nie.

Warszawa, d. 23 września 1920 r.

Minister Skarbu:
w z. (—) *Weinfeld.*

BILANS

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

(TYMCZASOWY)

dnia 31 sierpnia 1920 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Kruszce, oblicz. podług równi monetarnej:		Banknoty w obiegu	31.085.843.494,
Złoto: własn. P. K. K. P. (dawn. dla Banku Polskiego)	6.394.042,12	Rachunki bieżące:	
„ Skarbu Narodowego	462.186,25	a) Centralnej Kasy Państwowej	697.362.722,02
„ Ministerstwa Skarbu	2.189.162,23	b) inne rach. bieżące	6.807.794.651,06
Srebro: „ P. K. K. P. (dawn. dla Banku Polskiego)	24.522.605,17	Fundusze rezerwowe	16.383.642,70
„ Skarbu Narodowego	1.413.426,04	Inne pasywa	8.140.346.979,60
„ Ministerstwa Skarbu	7.880.009,51		
Pieniądze obce:			
a) korony i ruble	46.928.088,19		
b) inne pieniądze	160.145.581,48		
Banki:			
a) banki niemieckie	449.970.366,36		
b) inne banki zagraniczne	1.273.351.493,55		
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.213.281,46		
Weksle zdyskontowane	465.790.614,13		
Pożyczki:			
a) Skarbowi Państwa	39.625.000.000,—		
b) miastom	227.819.025,66		
c) osobom i firmom prywatnym	1.238.293.154,89		
Inne aktywa	6.192.358.452,34		
	49.747.731.489,38		49.747.731.489,38

Na poczet pożyczek, przejętych d. 11 listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 31-go sierpnia 1920 r. . . Mk. 102.791.800,68

Ilość rachunków przekazowych . 3.097

Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie i Poznaniu od dn. 1 stycznia do 31-go sierpnia 1920 r. . . . . Mk. 18.339.300.940.99

Za Naczelnego Dyrektora: **Bigo.**

Główny księgowy: **Michał Gawroński.**

Bilans Banku Zjednoczonych Ziem Polskich

na 1-go maja 1920 r.

Stan czynny.		Stan bierny.		
Kasa	12.292.771,97	Kapitał zakładowy		25.000.000,—
Rachunek bieżący w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej	33.897.368,72	Wkłady:		
Skup weksli	18.834.855,—	1) kapitały na lokacji	401.484,25	
Papiery publiczne własne	2.584.853,35	2) na rachunek przekazowy	78.241.158,05	78.642.642,30
Inkaso	409.571,95	Korespondenci:		
Monety obce	939.569,34	pozostałości na ich rachunkach (loro)	29.548.382,05	
Pożyczki terminowe na zastaw papierów publicznych	492.262,32	pozostałości na rachunkach Banku (nostro)	16.031.551,15	45.579.933,20
Pożyczki bezterminowe (on call), zabezpieczone papierami publicznymi	31.140.039,65	Przekazy do zapłacenia		1.574.945,72
Korespondenci:		Należności skarbowe		14.315,76
Loro—otwarte kredyty i rachunki zabezpiecz.	38.214.932,67	Procenty i prowizje		1.763.198,50
Nostro—na rachunkach Banku	11.162.146,35	Rachunki przechodnie		1.495.327,56
Nieruchomości	4.353.032,—	„ oddziałów z Zarządem		990.993,55
Urządzenia i ruchomości	780.865,—			
Rachunki przechodnie	17.891.268,37			
„ Zarządu z oddziałami	944.023,90			
Koszty handlowe	1.123.796,—			
	175.061.356,59			175.061.356,59

Bilans rachunków Towarzystwa Kredytowego

STAN CZYNNY.

	RUBLE I KOPIEJKI						Marki i fenigi 100 rb. = 216 mk.	
	Nominalna suma		Nieumorzona suma					
Pożyczki Towarzystwa:								
a) od których wymagalną jest rata 1-sza 1918 r.:								
5%	4.368.000	—	1.238.477	08½				
4½%	184.561.500	—	161.142.274	37½				
4%	16.487.100	—	13.602.856	41				
4½% Serji I (meljor.)	83.550	—	44.991	05				
„ „ II (meljor.)	35.600	—	17.976	95				
Razem	205.535.750	—	176.046.575	87				
b) od których wymagalna jest rata 2-ga 1918 r.:								
4½%	335.900	—	335.900	—				
Ogółem	205.871.650	—		—	176.382.475	87	380.986.147	88
Mk.	444.682.764	—	—	—				
Spłaty pożyczek T-wa gotowizną		—	—	—	2.476	31	5.348	83
Raty od pożyczek Towarzystwa:								
a) zaległe po włącznie I-1917	—	—	13.776 177	97½				
b) 2-ga rata 1917 r.	—	—	3.246.838	24	17.023.016	21½	36.769.715	02
Rachunek bieżący dóbr:								
a) bezprocentowy	—	—	47.322	10½				
b) 6-cio procentowy	—	—	92.715	08½	140.037	19	302 480	33
Należności rozłożone, wymagalne w przyszłych terminach:								
a) 4-o procentowe	—	—	76 954	08				
b) 5-cio procentowe	—	—	8.554	03	85.508	11	184.697	52
Gotowizna w kasach T-wa:								
a) w Kasie Głównej		—	6.058.043	09½				
b) w Kasach Dyrekcji S-wych	—	—	1.985.063	84	8.043.106	93½	17.373.110	98
Suma podnies. przez Bank. Ziemski w Warsz. na r-k kapitału zakład.		—	—	—	1.000.000		2.160.000	
Rachunek z Bankami: różnymi	—		—		3.517.246	62	7.597.252	70
Papiery proc., stanowiące własność Towarzystwa:								
a) należące do funduszu rezerwowego	—	—	3.833.208	61½				
b) nabyte z funduszów ruchomych Towarzystwa		—	210.731	35	4.043.939	96½	8.734.910	32
Wartość własności Towarzystwa:								
a) w nieruchomościach		—	1.018.380	49				
b) w ruchomościach	—	—	88.178	31½	1.106.558	80½	2.390.167	02
Opłacone zaliczeniem kupony od L. Z-ch wylosowanych	—	—	—	—	18.494	12½	39.947	31
Walory, przedstawione do dyskonta		—	—	—	12.794	25	27.635	58
Podatek skarbowy od kuponów			—	—	375.918	61	811.984	20
Zaliczenia	—		—	—	277.755	56½	599.952	02
					212.029.328	57	457.983.349	71

Bilans Stowarzyszenia Spożywcz. „Okuniewianka" za czas od dnia 1 stycznia do 3 listopada 1919 r.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Gotówka w kasie	Mk. 11042.12	Udziałowcy	Mk. 3670.40
Ruchomości	„ 1913.30	Kapitał zapasowy	„ 1093.-
Towary	„ 15271.30	Kapitał rezerwowy	„ 8292 94
		Zysk	„ 15170.38
	28226.72		28226.72

Rachunek strat i zysków.

Koszty handlowe	Mk. 7825.80	Zysk brutto na towarach	Mk. 23333.83
Amortyzacja ruchomości	„ 337.65		
Czysty zysk	„ 15170.38		
	23333.83		23333.83

Ziemskiego w dniu 13-go maja 1918 r.

STAN BIERNY.

	Ruble i kopiejki				Marki i fenigi 100 rubli = 216 marek	
Niewylosowane Listy Zastawne, będące w obiegu:						
a) z kuponami grudniowymi 1918 r.:						
4½% serji bezterminowej	167.030.200					
4% " "	14.119.500	—				
4½% serji II (meljoracyjne)	17.950	—				
Razem	181.167.650					
b) z kuponami czerwcowymi 1919 roku 4½% serji bezterminowej	335.900	—				
Ogółem	—	—	181.503.550	—	392.047.668	—
Fundusz, zaliczony na rachunek raty 1-ej 1918 r.			45.302	18	97.852	71
Fundusz na przypadające w dniu 22 czerwca 1918 r. wypłaty:						
a) za Listy Zastawne, wylosowane w dniu 10 i 12 kwietnia 1918 r.	3.095.050	—				
b) za kupony z półrocza 1-go 1918 r.	4.106.538	12½	7.201.588	12½	15.555.430	35
Fundusz na wypłaty za pozostające w obiegu Listy Zastawne wylosowane	—	—	2.477.150	—	5.350.644	—
Fundusz za kupony płatne	—	—	7.509.245	62½	16.219.970	55
Fundusz potrącony za kupony brakujące		—	8.831	37½	19.075	77
Rachunek bieżący dóbr:						
a) bezprocentowy	91.092	28½				
b) 6-cio procentowy	1.753.277	04	1.844.369	32½	3.983.837	74
Kapitał zakładowy na utworzenie Banku Ziemskiego w Warszawie	—	—	3.000.000	—	6.480.000	
Rachunek z bankami:						
różnymi	—	—	2.714.539	28	5.863.404	84
Fundusz rezerwowy Towarzystwa			1.869.018	52	4.037.080	—
Kapitał Towarzystwa:						
a) w nieruchomościach	1.018.380	49				
b) w ruchomościach	88.178	31½	1.106.558	80½	2.390.167	02
Podatek skarbowy od kuponów		—	271.416	28	586.259	16
Fundusze przechodnie		—	2.477.759	05½	5.351.959	57
			212.029.328	57	457.983.349	71

Zarząd Warszawskiej Kooperatywy Mieszkaniowej

zawiadamia pp. członków, że **dnia 19 października** 1920 roku o godzinie 12 w południe, w lokalu Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego „Kasa Staromiejska" (Stare Miasto 38), odbędzie się Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Członków w pierwszym terminie; w drugim terminie odbędzie się dnia **19 października** 1920 roku o godzinie 7 wieczorem, które będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków. Porządek dzienny: sprawa zapłacenia długów hipotecznych, wnioski członków i zmiana zarządu.

Rada Zarządzająca
Spółki Akcyjnej Towarzystwa Ubezpieczeń
„UNJA"

uprasza na mocy § 19 Statutu Spółki pp. akcjonarjuszów o wpłaceniu przed dniem 11 grudnia 1920 r. 25 proc. nominalnej wartości posiadanych przez nich akcyj, czyli po 125 (sto dwadzieścia pięć) marek polskich na każdą akcję, a to pod skutkami, przewidzianemi w § 20-tym Statutu.

Wpłatę przyjmują: Kasa Główna T-wa, Czackiego № 2, Bank Ziemiański w Warszawie i Bank Ziemian w Poznaniu

Stan Rachunków Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie

na dzień 1 lipca 1920 r.

Instytucja Centralna w Warszawie (Traugutta 8) wraz z Biurem Wymiany. Oddziały Miejskie w Warszawie: 1-szy Marszałkowska 83, 2-gi Praga, Targowa 31, 3-ci Ś-to-Jerska 10. Oddziały i Agentury zamiejscowe: Biała Podlaska, Białystok, Brześć Lit., Drohobycz, Grajewo, Lwów, Łomża, Łuków, Mińsk Lit., Międzyrzec, Paryż, Siedlce, Stanisławów.

Stan czynny.		Marki i fen.
Kasa—gotowizną		39270223.79
R-k przekaz. w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczk.		5822090.25
R-k przekazowy w Ros. Banku Państwa		21316.76
Papiery publiczne własne		25682111.36
Skup weksli		10440.434.42
Korespondenci:		
I. r-ki Banku (Nostro):		
a) sumy do dyspoz. Banku	45526214.33	
b) dokum. do zainkasow.	13568555.38	59094769.71
II. ich r-ki (Loro):		
a) r-ki zabezp.; otwarte kred.	98294505.22	
b) r-ki zabezp.: dokum. i towarami	38375585.22	136670090.44
Pożyczki pod zastaw papierów publicznych		39243702.80
Dokumenty do zainkasowania—portfel		7298498.34
Nieruchomości		10637139.93
Ruchomości		679990.18
Wydatki bieżące		5914929.89
Rachunki przechodnie		15859982.82
R-k Centrali z oddziałami		32565030.84
		483169311.53

Stan bierny.		Marki i fen.
Kapitał zakładowy		43200000.—
Fundusze rezerwowe		6635306.87
Wkłady		147331726.51
Korespondenci:		
I. pozostałość na rachun. Banku (Nostro)		93613487.79
II. pozostałość na ich rach. (Loro):		
a) sumy do dyspoz. koresp.	52406241.26	
b) dokum. do zainkasow.	20859204.36	73265445.62
R-ki specj. w Rosyjskim Banku Państwa		1378552.09
Weksle zredyskontowane		27744266.45
Polecenia korespondentów		26441588.79
Należności skarbowe		50276.70
Niepodniesiona dywidenda		194030.30
Niepodniesione procenty		258627.30
Procenty i prowizje		12980796.23
R-ki przechodnie		29566151.20
R-k Oddziałów z Centralą		17018883.21
Zysk za 1919 rok		3490172.47
		483169311.53

BILANS KASY POŻYCZKOWEJ PRZEMYSŁOWCÓW LUBELSKICH

w dniu 31 grudnia 1919 r.

STAN CZYNNY.	Marki	Korony	Ruble
Gotowizna w kasie	110726.10	37656.59	210830.05
Kapitały do dyspozycji (R-ki przekazowe)		2701.68	436286.16
Pożyczki		8719642.29	7021350.06
Papiery publiczne własne			271416.07
Ruchomości biura			10175.74
Koszty sądowe		1115.92	6391.94
R-k zbiorowy depozytów	17800.—	340800.—	1596960.—
Lubelski Oddział Rosyjskiego Banku Państwa Rachunek depozytowy			351450.—
Sumy przechodnie			49443.33
Nieruchomość			240962.44
Ruchomości domu			315.52
R-k marek własnych	1325.80		
R-k koron własnych		465772.34	
Procenty do uregulowania		19573.34	324327.72
	129851.90	9587262.16	10519909.03

STAN BIERNY.	Marki	Korony	Ruble
Kapitał zakładowy			740.—
„ rezerwowy			478002.—
„ zasobowy			30000.—
Kapitały amortyzacyjne			171497.82
Wpisowe			426.—
Udziały uczestników			806897.33
Dywidenda			47040.17
Kapitały na lokacji	112051.90	9099950.80	5942126.79
R-k własny za posiad. marki			822.—
„ „ „ „ korony			232886.17
Lubelski Oddz. Rosyjsk. B-ku Państwa R-k on call			256941.42
Procenty do uregulowania		108463.13	417636.61
Różni za swoje depozyta	17800.—	340800.—	1948410.—
Sumy przechodnie		38048.23	
R-k Strat i Zysków—zysk za 1919 r.			186482.72
	129851.90	9587262.16	10519909.03

Wyciąg z protokółu Ogólnego Zebrania Reprezentantów Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Lubelskich z d. 4 lipca 1920 r.: „Sprawozdanie i bilans za 1919 r. Zebranie jednogłośnie zatwierdziło".

Rachunek Strat i Zysków za 1919 rok.

WYDATKI.	Ruble	Ruble
Procenty płacone		396494.87
Koszty administracji biura		112158.36
Koszty handlowe		35831.92
Odpisywania na amortyzacje		12071.32
Straty: a) z pożyczek na weksle	5931.52	
b) na kursach	134598.70	
c) na domu i elektrowni	6299.90	146830.12
Różne wydatki		11290.—
Zysk na 1919 rok		186482.72
		901209.31

WPŁYWY.	Ruble	Ruble
Procenty otrzymane	—	878404.19
Różne wpływy		22805.12
		901209.31

Towarzystwo Akcyjne Zakładów Hutniczych HUTA BANKOWA
w Dąbrowje Górniczej (Polska).

Ogólne Zebranie Akcjonarjuszów z dn. 30 lipca 1920 r.

SPRAWOZDANIE
Komisji Rewizyjnej rachunkowości za pięć lat sprawozdawczych 1914/1915 do 1918/1919.

Panowie!

Na Ogólnem Zebraniu z dnia 22 stycznia 1920 r. Panowie raczyli odnowić i potwierdzić nam mandat do sprawdzenia rachunkowości z pięciu lat sprawozdawczych 1914—1915 do 1918—1919, czyli od d. 1 lipca 1914 do dnia 30 czerwca 1919 r.

Śmierć pana Lamaizière, która nastąpiła od tego czasu, pozbawiła nas współpracownictwa Kolegi, którego zasługi były wysoko cenione od bardzo wielu lat, w ciągu których spełniał on czynności członka Komisji Rewizyjnej rachunkowości naszego Towarzystwa. Jesteśmy pewni że spełniamy myśl Panów, wyrażając jego rodzinie kondolencję z powodu jego śmierci.

Wykonalem więc sam jeden sprawdzenie rachunkowości Towarzystwa i podaje rezultat jej rozejrzenia.

Jak Panowie wiecie, wojna i okupacja naszej fabryki przez nieprzyjaciela, wstrzymując zupełnie działalność oddziałów fabryki w Dąbrowie, przeszkodziły ustanawiania rachunkowości z roku na rok. Wobec tego, stosownie do uchwały, powziętej na Ogólnem Zebraniu z d. 22 styczniu 1920, rachunki za lata sprawozdawcze 1914—1915 do 1918—1919 stanowią przedmiot jednego obrachunku, i są przedstawiono ogólnie w jednym tylko bilansie na dzień 30 czerwca 1919 r.

Bilans ten zostal zestawiony we frankach francuskich tak aby umożliwić dokładniejsze poznanie jego części składowych, które wskutek głębokich wstrząśnień spowodowanych wojną, zawierają waluty bardzo rozmaite i mniej lub więcej deprecjonowane.

Rada Zarządzająca udzieliła nam wszelkich potrzebnych wyjaśnień i przedstawiła wszystkie dowody potrzebne dla sprawdzenia bilansu na dzień 30 czerwca 1919. Przekonaliśmy się o dokładności cyfr, które w nim figurują i które zawierają wszystkie operacje, wykonane od dnia 30 czerwca 1914 r.

Przy tej sposobności musimy złożyć podziękowanie personelowi fabryki za jego działalność rozwiniętą w celu wznowienia rachunkowości, która była zupełnie zdezorganizowana przez przeszło 4-letnią okupację nieprzyjacielską.

Różne działy bilansu uległy poważnym zmianom, które nie dają możności porównania liczb z dn. 30 czerwca 1914 i z dn. 30 czerwca 1919 r. Ograniczymy się więc tylko na przedstawieniu Panom zasadniczych uwag jakie się nasuwają przy ich rozpatrywaniu.

Przedewszystkiem, bilans z d. 30 czerwca 1919 roku wykazuje stratę 6636747.33 franków, wynikającą z kosztów utrzymania i nadzoru urządzeń przemysłowych, z kosztów ogólnych i zapomóg wydawanych personelowi robotniczemu i urzędniczemu, z rekwizycji i bezpośrednich szkód, poniesionych podczas okupacji nieprzyjacielskiej, jak również ze strat na gotowiźnie i wierzytelnościach Towarzystwa.

Z drugiej zaś strony, w dniu 30 czerwca 1914 pozostawał rozporządzalny zysk rb. 1174243.61 czyli 3131316.29 franków, który Rada Zarządzająca proponuje Panom zaliczyć w całości na częściowe umorzenie powyższej straty. Jeżeli Panowie zgodzą się z tą propozycją, to deficyt rachunku Zyski i Straty wynosiłby 3505431.04 franków.

W rzeczywistości, straty wynikłe z wojny, wynoszą sumę o wiele większą, która nie pozostaje w żadnym stosunku do liczb powyższych.

Ponieważ obecnie nie mogą być przyjęte w rachubę odszkodowania należne za straty wojenne, to ich pozycja została wskazana dla pamięci w aktywach bilansu z przeciwstawieniem w pasywach pozycji strat wojennych, zapisanej również dla pamięci, i salda wyżej wskazanego rachunku Zyski i Straty 3.505.431,04 franków.

Dział „Nieruchomości” stanowi wynik przeszacowania, którego przyczyny i wysokość zostały Panom wskazane, tym sposobem w bilansie na dzień 30 czerwca 1919 r. ten dział wynosi 26.231.521,11 franków.

Pozycja „Kasa i Bankierzy” wynosi 3.466.324,33 franków; różne części składowe tej pozycji zostały ocenione podług kursów giełdowych w dniu 30 czerwca 1919 r. Pozycja „Rosyjska Renta Złota” wykazuje sumę 376.536,25 franków, odpowiadającą kursowi, jaki istniał w tym samym dniu.

Pozycja „Wartości w portfelu” pozostaje bez zmiany w wysokości 8.626.098,48 franków. Równowartość jej, wyrażona w rublach w dniu 30 czerwca 1914 r., została przerachowana na franki al pari.

Różne części pozycji „Dłużnicy” zostały również zamienione na franki, podług różnych stawek, stosownie do ich tytułu i oceny, jakie należało im nadać odpowiednio do charakteru dłużników: ogólna suma tej pozycji wynosi 8.841.067,30 franków.

Pozycja „Zapasy i wyroby gotowe” przedstawia bardzo małą sumę 707.595,39 franków wskutek rekwizycji, dokonanych podczas okupacji nieprzyjacielskiej; ich ocena została uskuteczniona podług kursów istniejących przed wojną.

Rachunki „Kapitał Zakładowy”, „Amortyzacje i Kapitały Zapasowe“ zostały zamienione na franki al pari. Te rachunki pozostają bez zmiany odnośnie do dnia 30 czerwca 1914 roku, za wyjątkiem pozycji „Amortyzacje nieruchomości, urządzeń przemysłowych, maszyn, narzędzi“, która powiększyła się o 1.106.859,76 fr., przedstawiających zaliczenie, uchwalone na Ogólnem Zebraniu z dnia 20 kwietnia 1915 r.

Pozycje „Dostawcy“ i „Różni Wierzyciele“ przadstawiają ogólną sumę 10.603.643,68 franków.

Jako wniosek z powyższych wyjaśnień, upraszamy Panów o zatwierdzenie rachunkowości za lata sprawozdawcze 1914—1915 do 1918—1919 i bilansu na dzień 30 czerwca 1919 roku w takiej postaci, w jakiej jest on Panom przedstawiony i który zawiera wszystkie operacje, wykonane od dnia 30 czerwca 1914 roku.

Paryż, dn. 10 lipca 1920 r.

Członek Komisji Rewizyjnej, delegowany do sprawdzenia rachunkowości:

(podpisano) *H. Cboubley.*

Towarzystwo Akcyjne Zakładów Hutniczych HUTA BANKOWA

w Dąbrowie Górniczej (Polska).

Kapitał 23.000.000 franków.

Bilans w dniu 30 czerwca 1919 roku.

STAN CZYNNY.

	Franki	
Nieruchomości;		
Place .	1473769.86	
Koncesje .	1320000.	
Budynki fabryczne i domy mieszkalne, murowane i żelazne .	5402059,73	
Urządzenia przemysłowe, maszyny, narzędzia .	18035691.52	26231521.11
Kasa i Bankierzy .		3466324.33
Rosyjska renta złota .		376536.25
Wartości w portfelu .		8626098.48
Dłużnicy handlowi i różni dłużnicy .		8841067.30
Wpływy, należne od akcjonarjuszów, którzy nabyli 6400 nowych akcji, wypuszczonych we wrześniu 1913 r.		103200.—
Zapasy i wyroby gotowe		707595.39
Zyski i Straty:		
Zyski i Straty z lat sprawozdawczych 1914–1915 do 1918–1919 włącznie .	6636747.33	
Za odliczeniem:		
Zyski i Straty z roku sprawozdawczego 1913—1914 Saldo do rozporządzenia .	3131316.29	3505431.04
		51857773.90
Odszkodowania na straty wojenne .		D

STAN BIERNY.

	Franki	
Kapitał Zakładowy:		
40.000 akcji zakładowych po 500 franków każda .	20000000.—	
6.000 akcji zamortyzowanych i zamienionych na akcje dywidendowe	3000000.—	
46.000 akcji		
Suma dodatkowego kapitału, stanowiącego premjum od 6400 nowych akcji, nabytych przez akcjonarjuszów podług wartości emisyjnej po 1700 fr. każda .	7680000.—	30680000.-
Amortyzacje i Kapitały Zapasowe:		
Amortyzacja nieruchomości, urządzeń przemysłowych, maszyn, narzędzi	2989837.23	
Kapitał zapasowy ustawowy . .	2917177.95	
„ „ na dywidendy .	1904660.75	
Nadzwyczajny kapitał zapasowy (art. 41 ustawy)	95787.63	
Kapitał rezerwowy na wątpliwe wierzytelności i na nowe roboty.	1333333.33	
Kapitał rezerwowy na nieprzewidziane wypadki .	1333333.33	10574130.22
Dostawy i akcepty .	3419375.81	
Robocizna i różni wierzyciele	7146162.87	
Dywidendy i zamortyzowane akcje niepodniesione .	38105.—	10603643.68
		51857773.90
Straty wojenne .		M
Zyski i straty	D — M	3505431.04

Wyciąg protokółu Ogólnego Zebrania zwyczajnego z dn. 30 lipca 1920 r.

Postanowienie 2-gie.

Ogólne Zebranie zatwierdza bilans w dn. 30 czerwca 1919 r., jak również rachunkowość z lat sprawozdawczych 1914/1915 do 1918/1919, ogólnikowo, w takim stanie, w jakim zostały mu przedstawione przez Radę Zarządzającą i potwierdzone przez Komisję Rewizyjną. W szczególności zaś, Ogólne Zebranie zatwierdza zaliczenie salda do rozporządzenia w dniu 30 czerwca 1914 roku, wynoszącego 3.131.316,29 frank., na umorzenie straty w sumie 6.636.747,33 frank., która tym sposobem zostaje zmniejszoną do wysokości 3.505.431,04 fr.

Ogólne Zebranie na zapytanie oświadcza jednogłośnie za pomocą podwójnego głosowania, iż uchwala to postanowienie.

Zgodnie z oryginałem Tow. Akc. Zakładów Hutniczych Huta Bankowa

Vice-Prezes Rady Zarządzającej
Admintstrator Delegowany
(podpisał) *J. Chanove.*

Tłomaczenie zgodne z oryginałem:
(podpisał) Dyrektor Fabryki: *E. Tomaszewski*

Tłoczono w Drukarni Państwowej. Miodowa 20. № 10989. 18. IX., 3000.